

2024.

ASZÓDI NAPSUGÁR ÓVODA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

OM: 032834

LEGITIMÁCIÓS ELJÁRÁS

<p>Intézmény OM - azonosítója: 032834</p>	<p>Készítette a nevelőtestület bevonásával: igazgató Ph.</p>
<p>Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások</p>	
<p>A pedagógiai programot a/2024.(.....) határozatszámon a nevelőtestület elfogadta: nevelőtestület nevében</p>	<p>az óvoda szakmai munkaközössége nevében szakmai véleményt nyilvánított szakmai munkaközösség -vezető</p>
<p>a pedagógiai programot a fenntartó a/2024 (.....) határozatszámon jóváhagyta fenntartó képviselője Ph.</p>	
<p>A pedagógiai program módosításának tartalmáról a szülők tájékoztatást kaptak a szülői közösség képviselőjében</p>	
<p>A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható az óvoda honlapján: www.aszodiowi.hu</p>	<p>Érvényes: A kihirdetés napjától 2024.....</p>
<p>Iktatószám:</p>	

Tartalom

Bevezető	5
Intézményi adatok	8
Gyermekkép	9
Óvodakép	10
Küldetésnyilatkozat	13
Az óvodai nevelés feladatai	14
Az egészséges életmód iránti szükséglet megalapozása	14
Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés	18
Az anyanyelvi nevelés	22
Óvoda és a család kapcsolatának alakítása	27
Az óvodai élet megszervezésének elvei	30
Az óvoda személyi feltételei	30
Az óvoda tárgyi feltételei	33
Befogadás	33
A csoportok szervezése	34
Az óvodai élet megszervezése	36
Az óvodai nevelés dokumentálása	38
A gyermekek fejlődésének nyomonkövetése, elemzése	38
Óvodai csoportnapló	46
Az óvodai élet tevékenységformái	47
Játék	47

Verselés, mesélés _____	50
Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc _____	53
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka _____	57
Mozgás _____	60
A külső világ tevékeny megismerése _____	64
Munkajellegű tevékenységek _____	72
A tevékenységekben megvalósuló tanulás _____	79
A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére _____	82
Óvodánk programjai, hagyományai, ünnepei _____	83
Együttműködés, kapcsolattartás _____	90
Speciális feladatok az óvodában _____	94
Logopédiai fejlesztés _____	94
Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése az óvodánkban _____	94
Tehetséggondozás _____	95
Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek _____	97
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek _____	98
Sajátos nevelési igényű gyermekek _____	99
Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka _____	100
Gyermekvédelem _____	100
Belső és külső továbbképzések _____	104
A pedagógiai program bevalásának rendszere, a felülvizsgálat rendje _____	107
Záró rendelkezések _____	107

Legitimációs záradék _____ 107

Melléklet _____ 108

„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye,

csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni.

A pedagógusnak új művészetet kell megtanulnia,

azt, hogy a gyermek segítőtársa és vezetője legyen, és elvezesse őt azokhoz az eszközökhöz,

amelyre akkori fejlődése fokán szüksége van.”

(Maria Montessori)

Bevezető

Aszód város Pest vármegyében, a Gödöllői-dombság keleti szélén, a Galga folyó völgyében helyezkedik el, járási székhely. 6000 fős kisváros, amelyet az őslakosok, továbbá - nagyrészt a fővárosból érkező - betelepülők választanak lakóhelyként. Ebből is következik, hogy különböző társadalmi rétegekből, különböző hagyományokkal, szokásokkal rendelkező családok gyermekeit fogadjuk. A város társadalmi összetételének függvényében fontos feladatnak tekintjük, hogy a Galga-mente, illetve városunk hagyományait, értékeit megőrizzük, illetve átörökítsük.

Intézményünkről:

Az **Aszódi Napsugár Óvoda** két telephelyen működik. A korábban két önálló intézmény 2002-ben került összevonásra.

A székhely - **Napsugár Óvoda** - 1931-ben épült 4 tantermes katolikus iskola céljából, majd az épület bővítését a II. világháborút követő években, évtizedekben hajtották végre. 1950-1959 között középfokú óvóképző működött az épületben, majd napköziotthonos óvoda lett. Jelentős korszerűsítése a 2012-14. évek között zajlott, - pályázati és fenntartói önerőből - a férőhelyek bővítésével együtt megtörtént az épület teljes körű felújítása, korszerűsítése.

A **Szivárvány Tagóvoda** 1969-ben épült, abban az időben korszerű intézménynek számított. 2017-ben az épület energetikai korszerűsítése pályázati forrásból- részben megtörtént.

Jelenleg 9 csoportos óvodaként működünk, amelyből 6 a székhelyen, 3 csoport a telephelyen található.

Óvodánk nevelési alapelvei, értékei:

- Elfogadás, szeretet, megbecsülés, bizalom, a gyermeki jogok tiszteletben tartása és egyenlő esély biztosítása.
- A gyermeki szükségleteknek megfelelő gondoskodás, szeretetteljes, nyugodt légkör, családias, biztonságot adó, esztétikus óvodai környezet megteremtése.

- A gyermek nevelése a családdal együttműködve valósuljon meg, az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltsön be.
- A gyermek alapvető - és legfontosabb - tevékenysége a játék, ezért a szabad játék kapja a legnagyobb hangsúlyt a személyiségfejlesztésben.
- A különféle tevékenységek igazodjanak a gyermekek életkori sajátosságaihoz.
- A szociális motiváció elve a közösségfejlesztés módszereivel: a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységek biztosítása.
- Játékba integrált tapasztalati tanulás - a megismerő funkciók és önálló felfedezés gyakorlásával - az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületek és emberi értékek közvetítésével.
- Fokozatosság – folyamatosság elvének betartása, egyéni bánásmód és differenciálás alkalmazása.
- A testi, szociális és értelmi képességek életkor-specifikus alakítása, amely igazodik a gyermekek egyéni fejlődési üteméhez.
- A motiváció elve alapján a gyermekek érdeklődésének felkeltése, együttműködés és kitartás fejlesztése.
- Az óvodapedagógus vezető szerepének elve, alapos, átfogó és korszerű tudása, tudatos értékközvetítő tevékenysége, együttműködése, kommunikációja.
- Az egészséges életmódra nevelés elve a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosításával.

Intézményi adatok

Az intézmény hivatalos neve:	Aszódi Napsugár Óvoda
OM azonosítója:	032834
Székhelye:	2170 Aszód, Szent Imre u. 1.
e-mail :	ovoda@ aszod.hu
telefonszám:	06-28/400- 422
Csoportok száma:	6 gyermekcsoport
Telephely:	Aszódi Napsugár Óvoda Szivárvány Tagóvodája
Címe:	2170 Aszód, Falujárók útja 5.
e-mail :	szivarvanyaszod@gmail.com
Telefonszám:	06-28/400-419
Csoportok száma:	3 gyermekcsoport
Az intézmény honlapja:	www.aszodiovi.hu
Fenntartó neve:	Aszód Város Önkormányzata
Címe:	2170 Aszód, Szabadság tér 9.
Alapító okirat száma:	1/2023. (XII.13.)

Gyermekkép

„A kisgyermek fejlődésének szabadsága nem azt jelenti, hogy egyszerűen magára hagyjuk, hanem, hogy segítő szeretettel emeljük köré a megfelelő környezetet... minél tökéletesebb a környezet, annál kevesebb beavatkozásra van szükség a felnőtt részéről...

Arra kell törekedni, hogy a gyermek mindent, amire képes önállóan el is végezze...”

Maria Montessori

- Minden gyermeket a saját képességének figyelembevételével lehet nevelni, fejleszteni, ezért arra törekszünk, hogy tetteinkkel sugározzuk feljűk a feltétel nélküli szeretetet. *„Tisztellek téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek és segítek neked, ha szükséged van a segítségemre.”*
- Minden gyermek ismerje meg értékeit. Segítségét nyújtunk számára, hogy esetleges lemaradásait, részképesség zavarait tekintve saját magához mérten a legjobb fejlettségi szintre jusson.
- Minden gyermek sajátos egyedi öröklött tulajdonságokkal, személyiségjegyekkel rendelkező egyszeri, megismételhetetlen, fejlődő személyiség. Mivel fejlődésük is egyéni ütemben zajlik, így fejlesztésük is egyénre szabott, differenciáltan irányított. Fontosnak tartjuk a gyermekek egyéni fejlesztését és a tehetséggondozást.
- Arra törekszünk, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a színvonalas nevelésben. A gyermekeket úgy neveljük, hogy fejlődő személyiségük minél jobban kibontakozhasson, figyelembe véve az életkori sajátosságokat az egyénenként változó képességeket, testi-lelki szükségleteiket.
- Fontosnak tartjuk a cselekvésbe ágyazott, tapasztalás útján történő, a felfedezés öröme épülő, harmonikus képességfejlesztést.

- Nevelőmunkánk eredményeképpen szeretnénk elérni, hogy személyiségükbe beépüljenek a pedagógusok által közvetített értékek, vidám, pozitív gondolkodású, kreatív, önbizalommal rendelkező gyermekké váljanak.

Alapvető feladatunk, hogy

- ismerjük meg a gyermekek erősségeit és hátrányait, komplex módon fejlesszük személyiségüket,
- a fenntartható fejlődés érdekében, a környezettudatosságot szem előtt tartva, pozitív példákön keresztül hatással legyünk a gyermekekre és az óvodával kapcsolatban lévő családokra,
- alapozzuk meg az alapvető kompetenciákat,
- alapelveként ismerjük el a játék kiemelkedő szerepét.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek integrált nevelésével segítjük a közösségbe való beilleszkedést, a többi gyermekhez való alkalmazkodást. Gyermekeinket arra neveljük, hogy törekedjenek a jó kapcsolattartásra, fogadják el önmagukat és társaik különbözőségét. Valamennyi speciális kompetencia alapja az alkotó képesség, és a kompetenciának megfelelő tehetség. Fontos a tehetségjeleket mutató gyermekek felismerése, fejlődésük elősegítése és támogatása.

Óvodakép

Küldetésünk a szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemgazdag nevelés megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy a gyermeki tartást, önállóságot, és az ebből fakadó egészséges öntudat kibontakozását, - az önmegvalósítás lehetőségét - megadjuk a gyermekeknek.

- Az óvodáskorú gyermekek nevelésének elsődleges színtere a család, amely az óvodai nevelés hozzáadott értékeivel együtt teljesebben kiigazán.

- Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.
- Az óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkciójának teljesítése közben az óvoda közvetlenül segíti a következő életszakaszba való lépéshez szükséges pszichikus funkciók fejlődését.
- A környezeti nevelést kiemelten kezelve, lakóhelyünk, - szűkebb és tágabb környezetünk - alaposabb megismerésével mélyítjük gyökereinket, identitásunkat.
- Szülőföldünk, hazánk és népünk kultúrájának, hagyományainak, természeti és épített helyi értékeinek megismerésével mélyül a gyermekek lokálpatriótizmusa.
- Minél több élményalapú, tevékenységbe ágyazott tapasztalatot szereznek a természeti és társadalmi környezetükről, annál inkább óvják, védik a természetet, környezetük épségét.
- Óvodánk teljes alkalmazotti közössége elkötelezi magát a fenntarthatóságra nevelés mellett.

Célunk:

- Az óvodás gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlesztése, nevelésének biztosítása, személyiségük teljes kibontakoztatása, mely folyamatban alkalmassá válik az iskolai feladatok teljesítésre.
- Egészséges önbizalommal rendelkező, színesen kommunikáló, a környezetében jól eligazodó, problémákra megoldást találó, jó kapcsolatteremtő készséggel rendelkező gyermekek nevelése.
- Az ingergazdag környezet biztosításával és az óvodai alkalmazottak érték közvetítésével a gyermekek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása.
- A gyermekek képességeinek kibontakoztatása az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

- A helyi adottságokat szem előtt tartva a hagyományok ápolása, a környezet megismerése, védelme, tisztelete.
- A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében az önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése, a multikulturális nevelésen alapuló integráció.
- A gyermekek környezettudatos szemléletének és magatartásának megalapozása; a családokkal együttműködő szemléletformálás, amely megalapozza a környezettudatos szokás- és szabályrendszer belsővé válását.
- A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az alapvető emberi jogok védelmét.

Feladatunk:

- Nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtése
- Sokoldalú tevékenységek feltételeinek biztosítása
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrált nevelése
- A hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedésének segítése
- Differenciált fejlesztés az életkori sajátosságok és az eltérő fejlődési ütemből adódó különbségek figyelembevételével.
- A szülőkkel partneri kapcsolat kialakítása

Az óvoda és család kapcsolatának színterei:

- Óvodánk nyitott, együttműködő, a szülők igényeivel összhangban betekintést engedünk az óvoda, a csoportok életébe: játszóházi délutánok, nyílt napok.
- Óvodakezdés előtt, családlátogatás alkalmával megtörténik a személyes kapcsolatfelvétel a családdal
- Szülői értekezleteken folyamatos a kapcsolattartás, gyermekük fejlődéséről az egyénileg szervezett fogadóórák alkalmával kapnak tájékoztatást a szülők.

- Tanácsot, támogatást adunk gyermekneveléssel kapcsolatos kérdésekben.
- A gyermekvédelem érdekében közvetítő szerepet töltünk be a gyermekek, a családok és a szociális ellátó intézmények között.
- Évente kérdőívben mérjük a szülők elégedettségét, elvárásait, a mérés eredményeit a következő nevelési év tervezésekor felhasználjuk.

Küldetésnyilatkozat

„Minden gyermek egyedi, és mint ilyen, joga van elvárni személyisége tiszteletben tartását.

Szüksége van arra, hogy saját ritmusának megfelelően éljen és pihenjen.

Joga, hogy ne legyen mindig tiszta és tökéletes. Joga van hibázni.

Szüksége van a feltalálásra és alkotásra. Szüksége van esztétikai érzelmekre.

Joga van bármiféle tudás megszerzésére.”

(Celestin Freinet)

Az óvodai nevelés feladatai

Az egészséges életmód iránti szükséglet megalapozása

A gyermek előzetesen jelentős mennyiségű ismeretet hoz magával családjából. Ezekhez az ismeretekhez kapcsolódnak azok az egészségvédő, egészségfejlesztő biológiai ismeretek, amelyeket a gyermek életkorának megfelelően az óvodában szerez meg, illetve rendszerez. Az egészségvédelmi ismeretközlés lehetősége kiterjed az óvodai foglalkozások mellett a nevelés más színtereire is, így a játéokra, a "kísérletezésekre", megfigyelésekre, sétákra, kirándulásokra.

Az egészségnevelés céljából az óvoda minden nevelési mozzanatában jelenlevő tevékenységek:

- a testi egészség, (*gondozás, ápolás, edzés, mozgásfejlesztés*)
- a mentális egészség (*értelmi fejlesztés, érzelmi biztonság*) biztosítása,
- a szociális kapcsolatok harmóniájának fejlesztése (*közösségi élet, egymás tisztelete*)
- a gyermekek egészséges életmódjának, egészségvédő szokásainak kialakítása,

Az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő alkalmazottak viselkedése, kommunikációja mintaként szolgál, fontos, hogy példaértékű legyen a gyermekek számára.

- a szülők otthoni egészségnevelő feladatai (*higiénés szokások alakítása , nevelési módszerek*)
- az óvoda és az egészségügyi szolgálat együttműködése
- a természetkapcsolat elősegítése: szabadban való mozgással és a természet közelségével

Célunk:

- a gyermekekben kialakítsuk az egészséges életvitel iránti igényt az egészségvédő szokások gyakorlásával, a gyermekek harmonikus testi-lelki fejlődésének elősegítésével: a testápolás, az étkezés, az öltözködés, az egyéni igényeknek megfelelő pihenés, illetve a mozgás segítségével a helyes életritmus alakításával,
- az egészségnevelés szokásainak alakításával az egészség védelmére, az egészség értéként való kezelésére, a helyes magatartási formák megismerésére nevelés,

- az egészséges életmódra nevelés megvalósításához egészséges, és biztonságos környezet (óvoda épülete, udvara) biztosítása.
- elérni, hogy az óvoda egészségnevelési programjában a szülő legyen partner az egészségesebb életmód követésére,
- a környezetvédelem, a környezettudatos magatartást megalapozó szokások kialakítása.

Az óvodai élet szervezésében a **gondozásnak** kiemelt szerepe van. Ebben a folyamatban segítjük az önállóság fejlődését. A gondozásban fontos az óvodapedagógus, a dajka és a gyermekek közötti meghitt, megértő viszony. A fokozatosság betartásával arra törekszünk, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket.

A megfelelő fejlődés egyik feltétele a változatos és megfelelő tápanyagösszetételű étrend, gyümölcs-és zöldségek fogyasztása, amelyet folyamatosan figyelemmel kísérünk.

Kiemelt jelentőségű az óvodai élet minden fázisában a gyermek mozgásigényének kielégítése, harmonikus, összerendezett mozgásának fejlesztése. A gyermek testi képességeinek fejlesztése, az alapvető mozgásfunkciók fejlesztése (járás, futás), kiegészül az emberi kapcsolatokhoz nélkülözhetetlen humán mozgáskultúra fejlesztésével (játékban, feladatteljesítésben, együttes tevékenységben, baleset-megelőzésben).

A mindennapi szabad **mozgás** nélkülözhetetlen. Az óvodán kívül szervezett séták is hozzájárulnak a gyermekek mozgásszükségletének kielégítéséhez, állóképességük fejlesztéséhez.

A gyermekek egészséges életmódját udvarunk is támogatja, amely lehetőséget ad a levegőzésre, játékokra, különböző mozgásformák gyakorlására, nyáron vizes játékokra, napfürdőzésre is.

Az óvoda egészségnevelési programjában a szülőkkel együttműködés

- a partneri viszonyban az óvodás gyermek családjának egészségi esélyeihez táplálkozási ajánlásokat, életmódra vonatkozó tanácsokat adunk, szakemberek bevonásával ismeretterjesztő előadásokat szervezünk,
- az egészségi szükségleteket és lehetőségeket nevelési tanácsadásaink során tüzetesen kell mérlegelnünk, megtalálva a legjobb lehetőséget arra, hogy a szülőket képessé tegyük az egészségesebb életmód követésére,

- a szülők együttműködésével vitamin- napokat tartunk. (mindennapos zöldség-gyümölcsfogyasztás)
- a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozását és fejlesztését megfelelő pedagógiai környezet kialakításával, a szülőkkel együttműködve építjük.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel megfelelő empátiával foglalkozunk, szem előtt tartva, hogy egyéni szükségleteiket a nekik megfelelő segítséggel, odafigyeléssel elégíthessék ki. Gondoskodunk a hiányosságok lehetőség szerinti pótlásáról, az egyéni sikerek eléréséről, az önállóságra való törekvés támogatásáról.

Óvodapedagógus feladatai:

- Jól ismeri a tevékenységi formák általános fejlettségi mutatóit, mely a különböző korcsoportokat jellemzi, ezek tudatában alkalmazza az egyéni bánásmód és a differenciálás elvét.
- A gyermekek tevékenységét és teljesítményét önmagához viszonyított fejlődésében szemléli, törekszik továbbfejlesztésére.
- A gyermekek fizikai, biológiai fejlődéséhez egyéni szükségleteikhez igazodó életritmus (napirend) kialakítása.
- Gazdag értékelési eszköztárral rendelkezik, melyből a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tudatosan választja ki a leginkább megfelelőt a gyermek pozitív megerősítésében.
- Az egyéni képességekhez viszonyítva értékeli a teljesítményt, a fokozatosság figyelembevételével.
- Szükség esetén, megfelelő szakemberek bevonásával - a szülőkkel együttműködve - speciális fejlesztési feladatok ellátását is megszervezi. (pl. mozgásfejlesztés)
- A testápolási tevékenységek szokásait képi formában is rögzíti, a többszoros érzékelési lehetőség biztosítása miatt.

- Az étkezési szokásokat úgy alakítja ki, hogy minél kevesebb várakozási idő maradjon, jól szervezett legyen, lehetőleg a folyamatosság jellemezze.
- A gyermekek különböző táplálkozási szokásait megfelelő toleranciával fogadja.
- A nap folyamán a higiéniai szabályok betartásával biztosítja a megfelelő mennyiségű folyadékpótlást.
- Az időjárásnak megfelelő többretegű öltözködéssel védi a gyermeket, ennek fontosságára felhívja a szülők figyelmét is.
- A gyermekek mozgásszükségletének kielégítéséhez a mindennapi szabad mozgás lehetőségét biztosítja az időjárás függvényében, de leginkább a szabad levegőn.
- A pihenéshez szükséges feltételek megteremtésével (szellőztetés, portalanítás, csoportszoba átrendezése, pizsamába öltözés), - az eltérő alvásigényeket figyelembe véve - biztosítja a nyugodt regenerálódást. A biztonságos, nyugodt légkör kialakítását mesével, énekkel, infokommunikációs eszköz alkalmazásával (altató zene) segíti.
- Egészséges, biztonságos környezet megteremtésével a baleset-megelőzésre törekszik.
- A szülőkkel együttműködő, partneri kapcsolatot alakít ki a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozása és fejlesztése érdekében.
- Prevenációs és korrekciós feladatokat végez a nevelés egyes területein.
- Óvodapedagógiai gyakorlatában egészségvédő feladatokat lát el az értelmi fejlesztés és a szociális kapcsolattartás fejlesztésével.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

A gyermekek

- igényesek lesznek a tisztaság iránt, önállóan végzik el a testápolási teendőket,
- helyesen használják a zsebkendőt,
- önállóan, egyéni igényüknek megfelelően szolgálják ki magukat az étellel, itallal,

- készség szintjén használják az evőeszközöket, kialakulnak a kulturált étkezési szokások,
- igénylik környezetük rendjét, gondozottságát,
- kialakul a környezettudatos magatartás,
- önállóan öltöznek, vetkőznek a hőmérsékletnek megfelelően,
- az eszközökkel óvatosan bánnak,
- igényükké válik a levegőzés, szívesen mozognak, vesznek részt mozgásos játékokban,
- mozgásuk összerendezett, harmonikus, finommozgásuk fejlett,
- szándékosan képesek mozgásukat irányítani,
- rendelkeznek a testi, lelki és szociális érettséggel a sikeres iskolai munkához.

Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés

Az óvodai nevelés csak szeretetteljes, meleg légkörben lehetséges. Az óvodapedagógusok és a pedagógiai munkát segítők szerető, védő, óvó gondoskodása adja meg a gyermekek számára azt az érzelmi biztonságot, amely a kiegyensúlyozott fejlődés feltétele.

Célunk:

- óvodába lépéstől kezdve kedvező érzelmi hatások érik a gyermeket,
- a felnőtt – gyermek, gyermek- gyermek kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze, a gyermeket körülvevő felnőttek modell szerepének tudatában a megfelelő kommunikáció erősítése,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek szociális érzékenységének fejlődését, továbbá éntudatának alakulását,
- az óvoda nevelje a gyermeket a másság elfogadására, különbözőségek tiszteletére,

- a közösségi neveléssel az önérvényesítés és az egymáshoz való alkalmazkodás harmóniájának megteremtése, alapvető udvariassági szokások kialakítása,
- reális énkép, önismeret, önértékelés fejlesztése
- a szűkebb és tágabb környezet megismerésével a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, hazaszeretet kialakítása, erősítése,
- a hagyományörzés és természetszeretet tudatos ébrentartása, fejlesztése,
- környezettudatos szemlélet alakítása: a kirándulások, séták
- „érzelmeikkel kísért tapasztalatszerzés”, mint a pozitív környezeti attitűd formálásának lehetősége,

A szocializáció szempontjából különösen nagy jelentőségű a szokásrendszer megalapozása, az érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes családi légkör megteremtése, amely a befogadástól az óvodáskor végéig tart. A befogadási időszak erősen meghatározza a gyermekek kialakuló érzelmi kötődését az óvodához, ezért igyekszünk a lehető legoptimálisabb feltételeket megteremteni a gyermekek számára. Bármely életkorban történik is a befogadás, a tapintat, a törődés, a szeretetteljes odafordulás, a pozitív, elfogadó attitűd az óvoda minden dolgozójával szemben alapkövetelmény.

Erkölcsei nevelés:

Az erkölcsi tapasztalatszerzés lehetősége jelen van az óvodai élet minden területén, de a játék és a mese kimeríthetetlen lehetőséget nyújt az erkölcsi nevelésre. Az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítő alkalmazottak példaként, utánzásra méltó mintaként állnak a gyermekek előtt. A gyermek számára modell értékű az óvodapedagógus és az óvoda dolgozóinak kommunikációja, bánásmódja, viselkedése, amely hozzájárul reális énképének, pozitív értékrendjének, helyes viselkedésének kialakulásához. Utánzással erkölcsi szokásokat, elemi magatartási szabályokat sajátít el a gyermek, amelyek idővel belsővé válnak. Fontos, hogy cselekedeteit helyesen és következetesen ítéljük meg a pozitív erkölcsi magatartás megerősítésével, kiemelésével. A hazafiasságra nevelést elősegíti az óvodában a természeti környezet megismerése, a néphagyományok, társadalmi hagyományok, jeles napok ápolása.

A mindennapok természetes helyzetekben és a pedagógus által kezdeményezett kommunikációs játékok során fejlődik a gyermek érzelemfelismerő és kifejezőképessége, tapasztalatot szerez saját és mások érzelmeinek hatásáról.

A közösségi nevelés szokásainak kialakítása:

- **A csoportszokások** kialakítása a közösségi nevelést segíti. Minden óvodai csoportban vannak sajátos csoportszokások, amelyek átfogják az egész óvodai nevelés területeit, a gyermekekben kialakítják az összetartozás érzését, a helyes viselkedési szabályokhoz való alkalmazkodást. A szokásrendszer alakításához nevelési értékrendünk egységességére törekszünk. A szokás- és szabályrendszer mellett a közösen átélt élmények is segítik az összetartozás érzését. Az érzelmi biztonságot nyújtó légkörben az énkép pozitív irányú erősítése a gyermek életkori sajátosságainak figyelembevételével a közösségformálás tudatosan alkalmazott módszere. Az önismeret és önértékelés fejlesztésével fejlődik problémamegoldó, önálló konfliktuskezelési képességük. Óvodáskor végére megtanulják, hogy a konfliktust felnőtt segítsége nélkül oldják meg.

Cél:

- a környezeti és fenntarthatóságra nevelés korszerű értelmezése, egymáshoz való viszonyok megláttatása, a fenntarthatóság, környezettudatos szemlélet kialakítása,
- a fenntarthatóságra nevelés szellemében folyó óvodai nevelőmunka segítése, fejlesztése, gyakorlása.

Értékek és normák

Törekszünk arra, hogy a gyermekek képessé váljanak megtalálni helyüket a közösségben, igényükké váljék a csoporttal való együttműködés. Értékké váljon számukra az egymásra figyelés, együttérzés, alkalmazkodás, különbözőség elfogadása, tisztelete. Fontos, hogy a gyermek megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja. Biztosítjuk az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek formálását.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésében a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel folyamatos együttműködésre törekszünk.

Óvodapedagógus feladatai:

- biztosítja és irányítja a gyermek testi – lelki szükségleteinek kielégülését az érzelmi biztonságot nyújtó környezet megteremtésével,
- tudatosan alkalmazza a közösségformálást az életkornak megfelelően kiválasztott módszerekkel és eszközökkel,
- hangsúlyt fektet a gyermekek személyiségfejlődésében a különbözőségek elfogadására, tiszteletére,
- lehetőséget teremt a gyermeki önkifejezésre, önmegvalósításra,
- alkalmazza a szeretet megnyilvánulásának eszközeit: simogatás, ölelés, a metakommunikációban hiteles,
- fejleszti az énkép, önismeret, önértékelés alakulását, a gyermek természetes megnyilvánulásaira adott differenciált, konkrét és pozitív megerősítéssel,
- a gyermek tevékenysége során elsajátított közösségi szokásokat következetesen betartatja és ellenőrzi,
- biztosítja az esélyegyenlőséget,
- biztosítja az egyéni szükségleteknek megfelelő pedagógiai módszerek alkalmazását,
- felismeri a gyermekek személyiségfejlődési nehézségeit és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni,
- személyes példamutatással támogatja a gyermekeket az elfogadó attitűd kialakítása során,
- helyes értékrend közvetítésével, példamutatással pozitív erkölcsi tapasztalat átadását biztosítja.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése során megéreztetni a többi gyermekkel az érintett gyermekek értékeit, pozitív tulajdonságait.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- ragaszkodnak óvodájukhoz, társaikhoz, felnőttekhez,
- érdeklődnek egymás iránt, tekintettel vannak egymásra, kialakul bennük az egymásra figyelés, az együttérzés, az egymáshoz alkalmazkodás, egymás segítése, a különbözőség elfogadása, tisztelete,
- igényükké válik a helyes cselekvés, viselkedés szokásainak betartása,
- képesek társaikhoz alkalmazkodni, egymást elfogadni,
- szívesen részt vesznek közös tevékenységekben, örülnek a közösen elért sikereknek,
- nevelési helyzetekben képesek az összpontosításra, erőfeszítésekre,
- a jó megoldásra törekvés, a feladattudat belső igényükké válik, kialakul értékrendjük a jól elvégzett feladat utáni elégedettség,
- megfelelően képesek uralkodni érzelmeiken és indulataikon, konfliktushelyzetben kompromisszumra képesek,
- figyelmesen és türelmesen meghallgatják a felnőtteket és társaikat,
- óvják és védik a természetet és tiszteletben tartják az élővilágot.

Az anyanyelvi nevelés

Az **anyanyelvi nevelés** áthatja az óvodai nevelés teljes folyamatát. A gyermek anyanyelvi és kommunikációs fejlettsége meghatározza iskolai teljesítményét és a kultúra elsajátításának képességét. Az óvoda szerepe kiemelt jelentőségű, hiszen a 3-7 éves kor a legintenzívebb időszaka a beszédfejlődésnek, egybeesik az ugrásszerű pszichés- és mentális fejlődéssel. Óvodánkban a vegyes életkorú, osztatlan csoportokban természetes helyzetekben, valamennyi tevékenységben lehetőség van a kommunikációs képességek sokrétű fejlesztésére. A kicsiknek példa a nagyobbak kommunikációja, amely mindkét fél fejlődését biztosítja.

Az **értelmi nevelés** feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való

gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség) fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása. Az értelmi nevelés elsősorban a gyermek szabad játékában valósul meg, változatos tevékenységeken keresztül.

Célunk:

- helyes mintaadás a nevelőmunka teljes folyamatában,
- a beszéd-és kommunikációs kedv fenntartása,
- anyanyelvi- kommunikációs játékok segítségével a gyermek értelmi képességeinek fejlesztése, megalapozása, amelyben építünk a gyermekek spontán szerzett tapasztalataira, ismereteire, egyénileg és közösen szerzett élményeikre,
- az egyéni sajátosságokat figyelembe véve a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása egyéni foglalkoztatással, szükség esetén szakember bevonásával,

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek szókincsét fokozatosan fejlesztjük, nyelvi kommunikációját elindítjuk, beszédérthetőségét folyamatosan javítjuk.

Óvodapedagógus feladatai:

- különböző problémahelyzetek biztosításával elősegíti a problémamegoldó, önálló gondolkodás, az érzékelés, észlelés, és az emlékezet fejlődését,
- használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Lehetővé teszi a helyes viselkedési normák, pozitív mintaként szolgáló cselekvések, kommunikáció, együttműködés megismerését,
- tudatos törekvés a gyermekek motiválására, aktivizálására,
- érzelmi biztonságot nyújtó, elfogadó légkör megteremtése.
- a gyermekeket egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveli (pl. dadogó vagy megkésett beszédfejlődésű gyermekkel szemben).

- a napi tevékenységekben, játékban, időt, lehetőséget biztosít a beszélgetésekre,
- tudatosan ösztönzi a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját,
- a gyerekek képességeinek megismerését, fejlődését folyamatos megfigyeléssel, elemzéssel követi nyomon, törekszik a folyamatos, pozitív visszajelzésekre,
- változatos élmények, tevékenységek biztosításával az életkori-és egyéni sajátosságok figyelembe vételével differenciál: egyéni fejlesztést, felzárkóztatást, tehetséggondozást végez,
- a gyermekek kommunikációjának fejlesztésével elősegíti a szókincs, nyelvi kifejezőkészség: beszédértés, beszédészlelés, beszédritmus, helyes artikuláció, illem, figyelem, emlékezet fejlődését,
- kiemelt feladata a mondókák, versek, mesék megszerettetése,
- együttműködő, türelmes, közvetlen, beszédre ösztönző kapcsolatot alakít ki a gyermekekkel,
- beszéde érthető, kifejező, artikulált, nyelvtanilag helyesen megformált,
- készítse a gyermekeket kívánságaik, érzelmeik, szükségleteik, gondolataik szóbeli kifejezésére,
- anyanyelvi játékokat szervez az életkori sajátosságokat figyelembe véve, a mindennapokba beépítve, (Pl.: légzéstechnikai, fűvási gyakorlatok, ajak- és nyelvgyakorlatok, hangutánzás, hangfelismerés, akusztikus differenciálás, ritmusfejlesztés, hallási figyelem- és emlékezet fejlesztése, ellentétpárok és szinonimagyűjtés, kitalált mese folytatása, hangsorok analízise, szótagolás, gesztus- és mimikai játékok, stb.)

A csoportszobákban mesesarkot alakítunk ki, amely a személyes percek, napi mesélések, drámajátékok színtere. A valóságos kommunikációs helyzetek- beszélgetés, kérdés, spontán közlés- elősegítik a gondolkodás fejlődését, a tanulás eredményességét. Az igényesen kiválasztott mese, főként a népmese, vers és mondóka kiemelt szerepet tölt be az anyanyelvi nevelés szempontjából.

Az anyanyelv fejlesztése alapvető feladat, a beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel az óvodai nevelőtevékenység egészében tetten érhető. Az anyanyelv ismeretére,

megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására és ösztönzésére szükséges figyelmet fordítanunk. A családi környezet, az óvodapedagógusok, a gyermektársak, az óvoda dolgozóinak kommunikációja együttesen hatnak a gyermek beszédfejlődésére. A beszédaktivitást fokozzák a bővülő társas kapcsolatok, a változatos kommunikációs helyzetek.

Az anyanyelvi nevelés **komplex** módon van jelen nevelésünk egészében:

- *Gondozás* közben a gyermekek megfogalmazzák szükségleteiket; megértik a hozzájuk intézett közléseket, kéréseket; a személyes segítségnyújtás közben kialakuló spontán beszélgetések elmélyítik az érzelmi kapcsolatot.
- *Munkajellegű tevékenységek* során megnevezzük az eszközöket, összehangoljuk a munkafolyamatokat, megbeszéljük a munkamegosztást, megfogalmazzuk a szabályokat, ezekkel a nyelvhasználat területeit bővítjük, kialakul bennük a beszédkapcsolatokon alapuló együttműködés.
- A közös *játék* során kialakuló társas kapcsolatok fejlesztik a beszédet, a szerepvállalás során gyakorolják az odaillő hanglejtést, mimikát. Párbeszédet folytatnak, alkalmazzák a kérdést, felszólítást, kijelentést. Megtanulnak viselkedésükben, beszédükben alkalmazkodni egymáshoz.
- A *környezet megismerése* közben megismerik a tárgyak, jelenségek, személyek nevét, milyenségét, a történések, cselekvések idejét, ezek egymáshoz való viszonyulásának kifejezéseit, a szófajták olyan elemeit, amelyek elengedhetetlenek az egyre kifejezőbbé váló szövegalkotásukhoz. Problémahelyzetek teremtésével a beszéd és gondolkodás párhuzamosan fejlődik.
- A *matematikai játékok* közben gyakorolják a névutók használatát, a téri irányok elnevezését. Képesek lesznek ítéletalkotásra.
- Az *ábrázoló tevékenységek* közben megtanulják az eszközök, anyagok, elnevezését. Barkácsolás, gyurmázás során megtapasztalják a térbeli arányokat, irányokat és viszonyokat. Fejleszti a képzeletet, az emlékezetet a mesetémák lerajzolása. A vizuális és verbális összhangot mélyítjük, amikor azt kérjük, hogy meséljenek az elkészült képükről.

- *A zenei nevelés* remek alkalmat teremt arra, hogy érvényesítsük az ének, a zene, a szöveg, a mozgás komplex esztétikai és érzelmi hatását. Mindemellet gyakorolják a hangképzést, a tiszta ejtést, a hangsúlyt, a hangerőt, a hanglejtés dallamát, a szabályos lüktető ritmust, a tempót, a tempóváltást. A zenei fogalom párok megértése bővíti szókincsüket.
- *Mozgásos tevékenységekben* a beszédértés nagy szerepet kap abban, hogy a gyermek el tudja végezni az egyes mozgásformákat, cselekvéssorokat. A gyermekek szókincse cselekvéses úton gazdagodik. Mozgásfejlesztő munkánk része a beszéd szervek ügyesítése is.
- *A verseken, meséken* keresztül sajátítják el a nyelvtanilag helyes beszédet, a helyes hanglejtést, a tiszta beszédhallást, a kifejező előadásmódot, szókincsük gyarapszik.
- *A dramatizálás és bábjáték* során gyakorolja, hogyan tud bánni a hangjával, gyakorolja a mondatszerkesztést, a párbeszéd formát, fejlődik nyelvi emlékezetük. A bábjáték segít a beszédindításban.
- *Az ünnepeinkhez* kapcsolódó hagyományok, irodalmi anyagok bővítik a szókincset.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végén:

- meséket, verseket, mondókákat képes emlékezetből felidézni,
- gondosan bánik a könyvekkel,
- szívesen mesél, báboz, dramatizál,
- folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezi ki magát,
- kérdésre legalább egyszerű mondattal válaszol,
- szókincse korának megfelelő,
- helyesen használja a névutókat, az igemódokat, a jövő idejű igeidőt és a névmásokat,
- jól használja a metakommunikációs eszközöket,
- a közölt információt megérti,
- szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel, bátran kérdez,

- udvariassági kifejezéseket használ,
- tud történetet kitalálni és elmondani,
- várja és igényli az óvodapedagógus által mondott mesét,
- beszéde tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek.

Óvoda és a család kapcsolatának alakítása

Az óvodai nevelés kiegészítője a családi nevelésnek, amely elsődleges színtere a gyermek nevelésének. Figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül. Nevelési problémák esetén közös – otthon és az óvodában alkalmazott – módszert keresünk, segítünk, tanácsot adunk, mindig kikérjük a szülő véleményét is. A kapcsolatok kialakításában az óvoda nyitott és kezdeményező. A szülő joga, hogy a pedagógiai programról, házirendről megfelelő tájékoztatást kapjon. Köteles az óvodai házirendet betartani, mert az minden gyermek zavartalan óvodai életének biztosítója. Segítenie kell gyermekének óvodai közösségbe való beilleszkedését és az ottani élet magatartási szabályainak elsajátítását. Véleményünket meghallgatva dönt a gyermekét érintő kérdésekben. A szülő és az óvoda közösen biztosítja a gyermeki jogok érvényesülését, melyben a legfontosabb gyermeki jog, hogy az óvodában és a családban biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjen, óvodai és családi életrendjét életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki. A gyermek személyiségét, emberi méltóságát tiszteletben kell tartani és védelmet kell nyújtani a lelki és fizikai bántalmazással szemben.

Az óvoda és a család együttműködése során – élményszerzésen keresztül – olyan szemlélet alakítása, amely megalapozza a gyermekek környezettudatos látásmódjának, szokás- és szabályrendszerének kialakulását.

Az eredményes együttműködés feltételei

A családokkal történő partneri kapcsolat kiépítése és fenntartása, melyet úgy érünk el ha:

- nyílt és őszinte a kommunikáció,
- nevelőpartnernek tekintjük a szülőt,

- a gyermek fejlődésével kapcsolatos információkat korrekt módon, folyamatosan átadjuk,
- megtapasztalja, hogy gyermeke érzelmileg és fizikailag is biztonságos környezetben van az óvodában,
- megtapasztalja, hogy számítunk véleményére, tiszteletben tartjuk nevelési elveit, világnézetét,
- igényeiket rendszeresen felmérjük és lehetőségeinkhez mérten – a szakmaiságot és a gyermek érdekeit szem előtt tartva - figyelembe vesszük azokat,
- a szülők által jelzett elégedetlenségeket velük egyeztetve vagy őket tájékoztatva orvosoljuk,
- munkánkkal, szakmai felkészültségünkkel, megfelelő magatartási kultúránkkal gyermekük fejlődését szolgáljuk

A kapcsolattartás színterei:

- szülői értekezletek
- egyéni megbeszélések, fogadóórák
- családlátogatás
- nyílt napok, csoport- délutánok
- közös programok: kulturális programok, kirándulások, táncház, alapítványi rendezvény
- szülői elégedettségmérések

A szülőket a Szülői Szervezet képviseli, amely munkáját a saját SZMSZ-e szerint végzi.

A szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formái

Együttműködési forma	Gy	Sz	P	Gyakoriság	Tartalmi lehetőségek
Napi találkozások		X	X	Naponta reggel és délután találkoznak a családtagok és az óvodában dolgozó felnőttek	Információcsere a napi eseményekkel kapcsolatban
Szülői értekezlet		X	X	Évente 3-4 alkalom <ul style="list-style-type: none"> • a felvételt nyert gyermekek szülei részére • szeptember: nevelési év feladatainak megbeszélése • januárban: tanköteles gyermekek iskolakezdése • május: nevelési év értékelése 	-az óvoda szokás- és szabályrendszerének bemutatása, pedagógiai munkáról tájékoztatás, - adott nevelési téma megvitatása, szakemberek meghívása
Fogadóóra				Előzetes időpont-egyeztetés után, legalább 2 alkalom, nevelési évenként	-tájékoztatás a gyermek fejlődéséről -egyéb kérdések, problémák egyeztetése, megbeszélése
Faliújság		X	X	Minden nap	-tájékoztatás az aktuális eseményekről
Családlátogatás	X	X	X	Évente 1 alkalommal az új gyermekek érkezése előtt, ill. probléma esetén, szükség szerint	-ismerkedés a családdal, a gyermek lakókörnyezetének megismerése
Befogadás	X	X	X	Felvételtől függően, folyamatosan	-szokásrendszer megalapozása
Nyílt napok, játszóház	X	X	X	Évente 3-4 nap	-óvoda bemutatása

Közös rendezvények, ünnepek	X	X	X	Alkalomszerű	-rendezvény függvényében, változó
Online		X	X	napi kapcsolattartás	gyors információcsere

Az óvodai élet megszervezésének elvei

Az óvoda személyi feltételei

Óvodapedagógusok és nevelőmunkát segítő alkalmazottak végzettségi mutatói	Székhely/fő	Tagóvoda/fő
Főiskolai	13	6
Szakvizsgázott óvodapedagógus	5	1
Fejlesztő óvodapedagógus	1	-
Szakképzett dajka	6	3
Szakképzett pedagógiai asszisztens	2	1
Óvodatitkár		1

Pedagógus minősítések

Fokozat	Székhely/fő	Tagóvoda/fő
Pedagógus I.	5	5
Pedagógus II.	6	1
Mesterpedagógus	2	-

Óvodapedagógusok

Óvodapedagógusaink a gyermekek érdekét, a családok elvárásait szem előtt tartva, egységes nevelési elveket érvényesítenek. Töreksenek az élményszerű és örömteli óvodai nevelés megteremtésére. Fokozottan figyelnek a gyermeki személyiség tiszteletben tartására, a másság elfogadására, a hitelességre és ezzel együtt az empatikus, toleráns modellértékű magatartásra. Tisztában vannak azzal, hogy kommunikációjuk, magatartásuk, bánásmódjuk, viselkedésük modell-értékű a gyermekek magatartásának alakulását tekintve. Emberi és szakmai tudásuk legjavát adják a gyermekek óvodai neveléséhez.

Az óvodapedagógus feladatai:

- egészséges életmódra nevelés
- anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi terület keretében
- érzelmi, erkölcsi, közösségi nevelés
- társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése

Nevelő-fejlesztő munkáját az Óvodai nevelés országos alapprogramjára, és az óvoda pedagógiai programjára alapozza, figyelembe véve annak elveit, célrendszerét, feladatait.

- a célokat korszerű óvodapedagógiai módszerek alkalmazásával éri el,
- pedagógiai munkájában innovatív, szaktudományos ismereteiből az óvodai tevékenységi területek figyelembevételével válogat, és ezt szervesen építi be a tanulási, képességfejlesztési folyamatba,
- tudatosan figyel a gyermekcsoport és az egyes gyermek motiváltságára, kihasználja a tevékenységekben rejlő tanulási lehetőségeket a megismerő funkciók és önálló felfedezés gyakorlására,
- jól ismeri a tevékenységi formák fejlettségi mutatóit, az elérni kívánt szintet, mely az óvodáskor végére jellemzi a gyermekeket,
- a gyermek egyéni képességének fejlettségét figyelembe véve alkalmazza az egyéni fejlődést segítő differenciálást,

- felismeri a különleges bánásmód szükségességét, fejlesztési tervet dolgoz ki kollégáival, a szülőkkel és szükség esetén megfelelő szakemberrel együttműködve,
- a tehetséggondozás, felzárkóztatás feladatait egyaránt fontosnak tartja, önállóan, vagy segítséget kérve törekszik az egyéni bánásmód megvalósítására,
- a gyermekek fejlődésének nyomon követését dokumentálja,
- értékelése objektív, az értékelés területeiről, szempontjairól és időszakos eredményeiről a szülőket nevelési évente legalább 2 alkalommal, szóban és írásban is tájékoztatja.
- a pozitívumokra építő, fejlesztő értékelést részesíti előnyben, a gyermek fejlődését önmagához viszonyítja,
- intézménye szakmai munkaközösségének aktív tagja,
- rendszeresen tájékozódik a pedagógia/óvodapedagógia legújabb eredményeiről, az önképzést szem előtt tartja, továbbképzéseken vesz részt,
- szakmai munkájában felhasználja az óvodapedagógia területén elérhető digitális segédanyagokat, eszközöket.

Az óvodapedagógusok munkáját közvetlenül segítők

Dajkák és pedagógiai asszisztensek

Az óvodapedagógussal szorosán együttműködve, az óvodapedagógusok irányítása mellett, a gyermekek napirendjéhez igazítva végzik tevékenységüket. A nevelést tudatosan segítik, ismerik a nevelés célját, feladatát, módszereit. A nevelőmunkában társ és segítő, az óvodapedagógussal összehangolt munkája döntően hozzájárul az eredményes óvodai neveléshez.

A gyermekek gondozási, nevelési igényei, képességei eltérőek, ezért az általuk tanultak és az óvodapedagógus útmutatásai alapján a gyakorlatban jól érvényesítik az egyéni bánásmód elvét.

A nevelés eredményességéhez hozzájárul, hogy kommunikációjuk, viselkedésük modellértékű az óvodás gyermekek számára.

Az óvoda tárgyi feltételei

Óvodánk rendelkezik pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.

Az óvodák épülete, udvara és annak berendezési tárgyai lehetővé teszik a gyermekek mozgás- és játékigényének kielégítését.

Az **öltözőkben** elegendő tér áll rendelkezésre az öltözködésre, minden gyermeknek van tároló helye, zsákja.

A **csoportszobák** belső terének kialakításánál a különféle tevékenységek színhelyeit biztosítjuk, az egyes tevékenységek állandó helyének kialakítása térelválasztó kisbútorok mozgásával történik. A helyiségekben olyan élettér létrehozására törekszünk, amely derűs, biztonságos, esztétikus környezetet biztosít a gyermekek számára.

Egyéni fejlesztőszoba, logopédiai szoba ad lehetőséget a gyermekek felzárkóztatására, tehetséggondozására. A székelyen **orvosi szoba** is rendelkezésre áll, a napközben megbetegedett gyermekek elkülönítésére.

Mozgásfejlesztésre a **tornaszobákban** mindkét épületben van lehetőség. Az óvodapedagógusok részére a **nevelői szoba** biztosít helyet a napi felkészülésre.

Egyéb helységeink: **tálalókonyha, felnőtt öltözők, raktárak.**

Az **óvodaudvar** kialakításánál az udvari tevékenységek fejlesztő szerepét érvényesítettük. A gyermekek szabad mozgását, edzését, változatos tevékenységét az életkori igényeknek és testméreteiknek megfelelő **eszközök** biztosítják.

Az **árnyékos, illetve napos helyek** kialakításával lehetőséget teremtünk a játékra, mozgásra.

Befogadás

Az óvodáskorú gyermek életében, tevékenységeiben uralkodó szerepet kapnak az érzelmek. A megismerési funkciók közül, előtérbe kerül a színes, szárnyaló, csapongó képzelet. Felfokozott mozgási igény jellemzi. Fő tevékenységi forma az óvodáskor egészében a játék, de már megjelennek a tanulás elemei is. Az óvoda új életformát, fejlődési lehetőségeket jelent a gyermekek számára.

Befogadás az első interakciós téréből, a családból

- Nyílt napon, illetve beiratkozáskor a gyerekek, szülők megismerhetik az óvodát.
- Az új gyermekek szüleit részükre külön szervezett szülői értekezleten tájékoztatjuk.
- Az óvodába felvételt nyert gyermekkel és családjával való ismerkedés az első fontos lépés a gyermekek nevelésében. Az óvodapedagógusok a nevelési év kezdete előtt meglátogatják a családot, amelynek fontos szerepe van, hiszen ekkor természetes körülmények között figyelhetik meg a gyermek viselkedését, amely hozzásegítheti őket a később alkalmazandó megfelelő bánásmód kialakításához.

Befogadás az első intézményes nevelésből, a bölcsődéből

- meglátogatjuk a gyermekeket bölcsődei csoportjukban,
- kezdeményezzük a két intézmény egymással szembeni elvárásainak megismerését, közelítését.

Feladatok:

- a pedagógiai asszisztenssel, dajkával közös nevelési módszerek megerősítése
- érvényesítjük az egyéni bánásmód elvét
- élünk a folyamatos befogadás lehetőségével
- megtervezzük a folyamatos befogadás ütemezését
- elegendő időt és élményt biztosítunk a gyermek számára.
- kiemelten érvényesítjük az egyéni sajátosságok figyelembevételének elvét
- a szülőt segítjük, amennyiben úgy tapasztaljuk, hogy számára ez a feladat nehézséget okoz.

A csoportok szervezése

Osztatlan, vegyes csoport

Programunk megvalósításához legmegfelelőbb a vegyes életkorú csoportok szervezése, mivel hisszük, hogy

- életszerűbb, családiasabb ez a csoportszervezés
- a kicsik beilleszkedése hamarabb lezajlik, a folyamatot nagyban segítik az idősebb gyermekek,
- a csoportban már meglévő szokásrendszer, hagyományok, társas kapcsolatok fokozzák a kisebbek biztonságérzetét,
- a testvérek, barátok, ismerősök egy csoportba kerülhetnek,
- megteremtődnek az utánzás, a modellkövetés feltételei a gyermekek között,
- eredményesebb a szociális tanulás, felgyorsul az önállóság fejlődése,
- fokozódik a gyermekek empátiás képessége, természetesen fogadják be a másságot.

A vegyes csoportokban a gyermekeket ért hatások megsokszorozódnak, ez azért fontos, mert a gyermek attól függően fejlődik, mennyi ingert nyújt neki a környezet, mennyire intenzív interakciós helyzetekben tartja, amelyekben megfigyelhet, utánozhat, illetve mennyi alkalmat ad neki a gyakorlásra, próbálkozásra.

Továbbá fontos, hogy

- a gyermekek nevelését 3-4 éven át ugyanaz a két óvodapedagógus látja el, amely nagyban növeli a gyermekek biztonságérzetét,
- a szülő kérését figyelembe vesszük, amennyiben az a gyermek és gyermekcsoport érdekeit szolgálja,
- a differenciált nevelésre szélesebb körű lehetőség adódik

A vegyes életkorú csoport irányításához fokozott empátiás képességekkel kell rendelkezünk.

A csoportok szervezésénél figyelembe vesszük az alábbi szempontokat:

- megközelítően arányos legyen a különböző életkorú gyermekek száma,
- a nemek aránya tegye lehetővé a társas kapcsolatok alakulását,
- nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyenletesen legyenek elosztva a csoportokban.

Az óvodai élet megszervezése

Hetirend, napirend

A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét, a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítását.

Valljuk, hogy a jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemez, amely fontos a gyermek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez. A jó napirend és hetirend biztosítja a feltételeket a megfelelő időtartamú, párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezéséhez, szervezéséhez. Igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermekek egyéni szükségleteihez, valamint a helyi szokásokhoz, igényekhez. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeknek.

A napirend rugalmassága lehetővé teszi, hogy a gyermekek a tevékenységeket egyéni tempó, igény és teljesítőképeség szerint végezzék.

A tízórait és uzsonnát folyamatosan, önkiszolgálással oldjuk meg. A csoportszobák berendezése, biztosítja az elkülönülést a játék és egyéb tevékenységek során, hogy a többféle tevékenységet végzők ne zavarják egymást.

Meghatároztuk az étkezések kezdetét, a délutáni felkelés idejét. A délutáni időszakban a gyermekek megnyugtató mesére, altatódalra pihenhettek.

Napirend

Időtartam	Tevékenység	
6.30-8.30	Érkezés az óvodába	
6.30-10.30	Játék a csoportszobában vagy a szabadban	J
	<ul style="list-style-type: none"> • Testápolás • Tízórai • Játékba integrált egyéni és mikrocsoportos vagy csoportos tevékenységek • Mindennapos mozgás 	Á T É K

10.30-11.50	Játék a szabadban	J Á T É K
	<ul style="list-style-type: none"> • Séta, kirándulás • Énekes játékok • Mozgás, mozgásos játékok 	
11.50-13.00	<ul style="list-style-type: none"> • Ebéd, testápolás 	
13.00-15.00	<ul style="list-style-type: none"> • Pihenés, alvás 	
15.00-17.30	Játék a csoportszobában vagy a szabadban	J Á T É K
	<ul style="list-style-type: none"> • Teremrendezés • Tisztálkodás • Uzsonna • Szabadon választható játéktevékenységek 	
	Egyéni fejlesztések	
	Délutáni szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások	

Hetirend (minta)

	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
Délelőtti játékba integrált tanulás	Verselés, mesélés	Verselés, mesélés	Verselés, mesélés	Verselés, mesélés	Verselés, mesélés
	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	Rajz, mintázás, kézimunka		A külső világ tevékeny megismerése	Mozgás, mozgásos játékok

Délutáni játékba integrált tanulás	Szabadon választható játéktevékenységek Fejlesztő foglalkozások
---	--

A hetirendben a tevékenységek visszatérő rendszeressége, rugalmassága biztosítja gyermekek egészséges fejlődését, fejlesztését. A hetirend a napirendhez hasonlóan folyamatos, lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez. A hetirend összeállításánál figyelünk arra, hogy a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő csoportos foglalkozások is megvalósuljanak. A komplexitás lehetőségeit kihasználva, az adott témát több oldalról is megközelítjük egy héten belül.

Az óvodai nevelés dokumentálása

A gyermekek fejlődésének nyomonkövetése, elemzése

Az egyéni személyiségfejlődési napló, mérés-értékelés

A gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció a gyermek fejlődéséről folyamatosan vezetett dokumentum, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét, a differenciált nevelés irányát.

A gyermek fejlődését nyomonkövető dokumentáció tartalmazza:

- a gyermek anamnéziséét,
- a gyermek fejlődésének mutatóit:
 - érzelmi élet és szocializáció,
 - mozgás, motoros képesség,

- értelmi fejlettség
- nyelvi kifejezőképesség

- az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket,

- a gyermek fejlődését segítő megállapításokat, intézkedéseket, az elért eredményt,

- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, a fejlesztést végző pedagógus, fejlődést szolgáló intézkedésre tett javaslatait,
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának megállapításait,
- a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket.

Ehhez a dokumentációhoz kapcsoljuk a gyermek minden olyan vizsgálati anyagát, eredményét, amely meghatározza, differenciálja az egyéni fejlesztést. A fejlődési napló alkalmas a fejlődési folyamat követésére, a lemaradások, eredmények, egyéni feladatok meghatározására. A mérés módszere a gyermek tevékenységének megfigyelése, elemzése, vezetése rendszeres, folyamatos. A gyermek fejlődését az ismételt megfigyelések során az életkori jellemzőkhöz és önmagához viszonyított fejlődésében követjük nyomon. Az információk birtokában jelölhetjük meg a fejlesztendő területeket, illetve a területek fejlesztését elősegítő tevékenységeket, játékokat és nevelési módszereket. Az egyéni fejlesztési tervek a pedagógiai programra épülnek, kiegészítve az óvodapedagógus egyéni módszertani kultúrájával. Ha a fejlesztés meghaladja a kompetenciánkat, szakember segítségét kérjük.

Mérés, értékelés rendszere

- alternatív javaslatok a gyermekek megfigyeléséhez és méréséhez,
- a gyermekek korcsoportonkénti fejlődésének, a felmérések tapasztalatai
- egyéni fejlesztésre javaslatok
- az eddig használt mérési technikák eredményességének, hatékonyságának elemzése
- javaslatok a mérési értékelési rendszer folyamatának, módjának megújítására, a mérés során felmerülő kérdések megvitatása

Az intézményegységek pedagógusai egységes mérés és értékelési rendszert használnak a gyermekek megfigyelésére, mérésére, egyéni fejlődésük követésére.

Főbb szempontok:

1. Az intézményben kialakítottuk a gyermekek értékelésének közös alapelveit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.
2. A mérési, értékelési rendszer kapcsolódik pedagógiai programunkhoz, továbbá az Óvodai nevelés országos alapprogramjához.
3. Az intézményi működést befolyásoló intézményi önértékelési és intézményi tanfelügyeleti rendszernek megfelelő mérési adatokat, eredményeket felhasználjuk a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a nevelés/tanulás szervezésében és irányításában.
4. A mérési, értékelési rendszer minden óvodapedagógus számára könnyen áttekinthető és megvalósítható. A gyermekek fejlettségének mérése, a megfigyelt tevékenység pedagógiai programunkkal összhangban áll.
5. A megfigyelésen alapuló mérés, életkor szerinti értékelés egységes képet ad a gyermekek fejlettségéről, a lemaradásokban fejlesztésre ad lehetőséget.
6. A gyermek fejlődéséről minden nevelési évben rendszert formál a szülők tájékoztatására.
7. A mérési területekről, a gyermekek méréséről életkorok figyelembevételével évente csoportösszesítő készül.
8. A fejlesztendő, mérési területekhez tartozó fejlesztő játékok, eszközök gyűjtése folyamatos, amely megjelenik az óvoda honlapján.

EGYÉNI MÉRÉSEK ELJÁRÁSRENDJE			
A mérés megnevezése	Módszer	Gyakoriság	Időpont
	Megfigyelés		

Bemenet mérés	Mérőlap kitöltés	óvodába lépéskor	legkésőbb november 1.
	A bemenet vizsgálatot minden gyermeknél óvodába lépéskor el kell végezni.		
	A tavaszig érkező gyermekek bemenet vizsgálata folyamatosan történik.		
A gyermekek fejlettségének mérése	Megfigyelés Mérőlap kitöltés	a nevelési évben két alkalommal történik	január június
	A csoportokban dolgozó óvodapedagógusok megfigyeléseiket rögzítik a gyermeki mérések egyéni mérőlapjain		
	Az április 1. után érkező gyermekeket csak következő nevelési évben mérjük		
	Csoportos összesítőt az óvodapedagógusok készítik az év végi mérés után		június 15.
	Az óvodai szintű összesítést a munkaközösség-vezető készíti el		június 23.
Egyéni fejlesztési terv kidolgozása	Minden mérés után mérlegelni kell, vannak-e olyan területek, amelyek támogatása szükséges, ezeket az egyéni fejlesztési lapon jelöljük, ill. azokat a módszereket, feladatokat is, amelyek hozzásegíthetik a gyermeket a fejlődéshez	a nevelési évben két alkalommal történik	január június

Kimenet mérés	Megfigyelés	Évente	Iskolakezdés előtt
	Mérőlap kitöltés		
	Tanköteles gyermekek kimenetvizsgálata		

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

1. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

2. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

- a) A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- b) A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- a) az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- b) megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- c) a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- a) érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- b) elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- c) Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- a) egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- b) feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg;

kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

3. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

4. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség.

5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A gyermek fejlődésének nyomon követése az óvodába kerüléstől kezdve egészen az iskolába lépéséig tart.

A jogszabály évi minimum két alkalommal teszi kötelezővé a mérést, illetve annak rögzítését. A pedagógusok együttműködésük során a rögzítés módját megosztják - megfigyelési területenként, vagy gyermekenként - egymás között.

A gyermeki fejlődés nyomon követése gyakran szöveges formában valósul meg, amely nehezen teszi lehetővé az összehasonlítást, az elért eredmények egymáshoz viszonyított értékelését, ezért törekedni kell az értékelések, eredmények számszerű, összehasonlítható, elemezhető megvalósítására.

MÉRÉSI NAPTÁR

TERÜLET IDŐ	ANAMNÉZIS	BEMENET	FEJLETTSÉGI SZINT	KIMENET
ÓVODÁBA LÉPÉSKOR	x			
AZ ÓVODÁBA LÉPÉST KÖVETŐ 3. HÓNAPIG		x		

RENDSZERES IDŐKÖZÖNKÉNT			x	
6-7 ÉVES KORBAN				x

ÉRTÉKELÉS

5-ös skálán történik, egyes területeként, félévente

- 1 kialakulóban
- 2 alapszinten
- 3 átlag közeli szinten
- 4 életkorának megfelelő
- 5 kimagasló szinten

	2-3 év		3-4 év		4-5 év		5-6 év		6-7 év	
	január június		január június		január június		január június		január június	
I. Érzelmi élet és szociális fejlettség										
II. Mozgás, motoros képesség										
III. Értelmi fejlettség										
IV. Nyelvi kifejezőkészség										

A számszerűsíthető mutatók megteremtik a lehetőséget, hogy a különböző szinteken pl. a féléves értékelések összehasonlításakor: kiértékeljük az egyes területeken belül, illetve a területek összehasonlításával az adott gyermek fejlődését, a fejlesztendő vagy kimagasló képességeit.

Több évet átfogó összehasonlítás: lehetővé teszi, hogy a gyermek önmagához mért fejlődése számszerűen megmutatkozzon, segítve ezzel az egyénre szabott célzott fejlesztés meghatározását, irányvonalait. A mutatók segítségével mind a tehetségigéretet, mind pedig a részképesség elmaradások pontosan meghatározhatóvá válnak. Az egyes területek indikátorait életkoronként más- más színnel lehet jelölni, így egy grafikon rajzolódik ki, amely a gyermek fejlődését szemléletesen mutatja akár három, ill. négy éven keresztül.

Csoporton belüli összehasonlítás: Amennyiben a gyermek egyéni értékelő lapján vezetett eredményeit csoportszintű táblázatos formában is összesítjük, a kapott mutatók alapján sokkal könnyebbé válik meghatározni a nevelési feladatokat, és azokat a területeket, melyekre a mindennapos tevékenységek során kiemelt figyelmet kell fordítani.

Az összesített adatok alapján jól be lehet határolni a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek körét, és meghatározni a nevelési feladatokat is. Az értékelés után a fejlesztendő területek kijelölésre/ kidolgozásra kerülnek a nevelési tervekben, a projekttervekben/tevékenység tervezetekben, egyéni fejlesztési tervekben is.

Csoporton belüli éves szintek összehasonlítása: leginkább a pedagógusok munkáját segíti ezeknek a mutatószámoknak az összevetése, még inkább kirajzolódik a csoportszintű „hozzáadott érték”, általa jól követhetővé válik a tervek egymásra épülése.

Intézményi szintű összehasonlítás: a csoportszintű összehasonlítások alapjai lehetnek egy intézményi szintű összevetés számszerű kimutatásának. Elősegíti a nevelési területek erősségének, gyengeségének behatárolását, és összehasonlítási alapként is szolgál.

Óvodai csoportnapló

Az óvodapedagógusok a módszertani szabadság lehetőségével a tudatos, tervszerű nevelőmunka érdekében a tevékenységek elsődleges megtervezését az éves tevékenységi tervvel kezdik, ezt a

csoporthoz tartozó naplóban rögzítik. A nevelési év során a tervezet módosítható az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével.

A szakmai munkaközösséggel együttműködve az éves tervezés ütemezésénél az óvodai programokat is figyelembe veszik. Pl. jeles napok az óvodában, környezetvédelmi programok, projektek.

Az elektronikusan előállított dokumentum kötelező tartalma a mindenkori jogszabályi környezethez igazodik.

Az óvodai dokumentumok vezetése a 2024-25. nevelési évtől az OVI-KRÉTA felületen történik.

Az óvodai élet tevékenységformái

Játék, játékba integrált tanulás

A játék az óvodás gyermek legfőbb tevékenységi formája, a személyiségfejlődés legfontosabb színtere. Játék közben ismerkedik a világgal, tapasztalatokat szerez, reagál az őt körülvevő környezet eseményeire. A kisgyermekek játéka örömforrás, készségek, szabályok gyakorlása, de alkalmas különféle indulatok levezetésére, feszültségcsökkentésre is. A játék fontossága ismert a gyermek személyiségformálódása, képességei, érzelmi, értelmi fejlődése céljából, ezért mi felnőttek sokat segíthetünk gazdagításában. A játék kiemelt jelentőségű, kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység. Az óvodás korú gyermek játéka az a szabadon választott, belülről indított és vezérelt, örömszerző tevékenység, amely a legkedvezőbben szolgálja a személyiségfejlesztés lehetőségét, egyben a tanulás színtere, eszköze. A játékban fejlődik a gyermek értelmi, mozgásos, kommunikációs képessége, érzelmi-akarati tulajdonságai, szociális magatartása.

Célunk:

Olyan óvodai környezet megteremtése, amelyben lehetőség nyílik:

- az óvodás korú gyermekek fejlődését elősegítő, az életkornak megfelelő sokféle játéktevékenység biztosítására,

- a gyermeki vágyak, egyéni elképzelések, szükségletek kibontakoztatása pozitív élmények megélésével,
- a játék gazdagítása a gyermek személyiségformálása, képességei, érzelmi, értelmi fejlődése érdekében,
- a játék közben szerzett tapasztalatok által pozitív sikerélmény átélésére, amely befolyásolja a gyermekek viszonyát a megismeréshez, kiküszöböli a kudarcot, ami a tanuláshoz, iskolához való viszony alakítása szempontjából rendkívül fontos,
- a játék feltételeinek megteremtésére: megfelelő csoportlégkört, helyet, eszközöket, időt és élményeket biztosítva,
- a viselkedéskultúra fejlődése, a szociális magatartás, mozgáskultúra alakulása,
- az önállóság, aktivitás elősegítése,
- a gyermek szabad képzettársításának elősegítése, kreativitásának erősítése és fejlesztése.

Jót játszani csak kreatív, alkotó, biztonságérzetet adó, **derűs, szeretetteljes légkörben lehet**, amelyben a gyerekek érzik, hogy óvják, elfogadják őket, ahol szabadon dönthetnek, milyen játékot válasszanak, kivel játszanak, hol játszanak, milyen eszközzel és mennyi ideig játsszák. A nyugalmas, oldott légkör elengedhetetlen pillére a megfelelően kialakított szabály – és szokásrendszer. Az óvodapedagógus a dajka, a pedagógiai asszisztens bevonásával teremtjük meg mindezekhez a megfelelő feltételeket. A csoportban állandó és ideiglenes **játszóhelyek** kialakítására törekszünk annak érdekében, hogy minden gyermek igényeinek megfelelően játszhasson gyakorló –, szerep –, konstrukciós, építő –, szabályjátékot, barkácsolhasson, bábozhasson. A játékhoz szükséges **időt**, a játék folyamatosságát elsősorban a folyamatos napirend és a rugalmas szervezés teremti meg. A reggeli óvodába érkezéstől kezdve folyamatosan lehetőség nyílik a játéokra.

A játékhoz olyan **eszközöket** biztosítunk, amelyek esztétikusak, biztonságosak, alakíthatóak, segíti a gyermekek sokoldalú fejlődését, problémamegoldásra serkentenek. A játékok, játékeszközök megfelelően elhelyezve az életkori sajátosságoknak megfelelő összeállításban - különböző fejlesztőjátékok, egyéni ötleteket segítő eszközök, természetes anyagok, saját maguk

által készített játékok – kerülnek a csoportszobába, az udvarra. Fontosnak tartjuk, hogy könnyen elérhetőek legyenek. Figyelemmel kísérjük a játékok állapotát, az elhasználódott, balesetveszélyes játékokat kicseréljük.

Kitűnő lehetőség nyílik arra, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a játékban legyőzzék akadályaikat és képességeiknek megfelelő játékfeladat megoldásával sikerélményhez jussanak.

Az óvodapedagógus feladatai:

- biztosítja a szabad játékhoz szükséges feltételeket: élményt, nyugodt légkört, helyet, elegendő időt és megfelelő eszközöket csoportszobában és az udvaron egyaránt,
- a szabad játék folyamatosságának megteremtéséhez figyelembe veszi a gyermekek egyéni igényeit,
- a játékszituációtól függően aktív vagy passzív résztvevője a játéknak,
- modell, segítő, bevonható, támogatja a gyermekek alakuló kapcsolatait,
- tudatos jelenléte biztosítja az elmélyült, élményszerű játék kibontakoztatását, partner szerepet tölt be, együttműködik és segít a játéktevékenység közben,
- az együttélés alapvető szabályainak, szokásainak kialakításával a gyermekeket egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveli,
- a tapasztalatszerzés, élmény lehetőségét biztosítja a gyermekek tevékenységeihez, játékfajták témájának és tartalmának, minőségének fejlesztéséhez,
- tudatosítja a szülőknél, hogy az óvodáskorú gyermek legfontosabb tevékenysége a játék,
- a gyermekek megismerésével támogatja a szociometriai felmérés eredményeit, felhasználva a társas kapcsolatok erősödését,
- a játék során szerzett tapasztalataira alapozva tervezi további fejlesztő munkáját,
- a gyerekek szabad játékához és különböző tevékenységeihez megfelelő feltételeket alakít ki, fejleszti a gyermekek anyanyelvi/kommunikációs készségét,
- képes pozitív érzelmekkel viszonyulni minden gyermekhez, meglátni bennük az értékeket.

A játék várható jellemzői az óvodáskor végére:

- a gyermekek játéka elmélyült, kitartó, képesek több napon keresztül egy játéktémában együttesen részt venni,
- a környezetükben megfigyelt, tapasztalt jelenségeket képesek feldolgozni, önállóan kezdeményeznek, kijelölik a szerepeket, betartják a szabályokat játékuk során és egymáshoz is tudnak alkalmazkodni,
- az életkoruknak megfelelő játéktípusokban tevékenykednek, építményeket hoznak létre, amelyek a szerepjátékhoz, és konstruáláshoz kapcsolódnak.
- egyszerűbb kiegészítő eszközöket önállóan elkészítenek, játékukban felhasználják őket,
- az ismert meséket többször dramatizálják, és bábokkal is el tudják játszani,
- élvezik a szabály-játékokat, képesek a normák betartására,
- társas viselkedésükben megjelennek az óvodában megismert közösségi szabályok, képesek problémahelyzeteket megoldani, képesek kompromisszumokra.

Verselés, mesélés

Az irodalom szeretetének megalapozása a család mellett az óvodában történik. Ennek a folyamatnak az elindítása a gyermek olvasóvá nevelését, érzelmi intelligenciájának fejlesztését segíti.

A verselés, mesélés az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének maradandó komplex élménykövetítése (esztétikai, erkölcsi, nyelvi szempontból). A gyermek mesehallgatás során feloldást kap félelmeire, szorongásaira, egyben megoldásra is talál. Az irodalmi nevelés megmutatja a mese és vers varázsát, bővületét a szép beszédet úgy, hogy gyönyörködtet, érzelmeket vált ki, élményt biztosít, fejleszti a gyermek verbális és nonverbális kifejezési módját.

Célunk:

- a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyek megalapozása a mágikussággal, a csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímeinek csengésével,
- a gyermek nyugodt élménygazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével,

- az irodalmi élményeken keresztül, a belső képvilág formálása,
- az anyanyelvi kompetenciák megalapozása,
- szívesen hallgasson verset, mesét, mondókát, váljon az irodalmi élmény érzékeny, aktív befogadjává, ébressze fel a vágyat a könyv, színház, múzeum iránt,
- *a tehetséges gyermek inspirálása saját vers- és mesealkotásra,*

Az integrált gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztését a fogvatékosság típusa határozza meg, melynek függvényében más-más terület kap nagyobb hangsúlyt.

Óvodapedagógus feladatai

- Rendelkezik az óvodai tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez szükséges ismeretekkel, módszertani eljárásokkal.
- Ismeri a verselés, mesélés tevékenység sajátosságait, az élményszerű tevékenység szervezés eljárásait.
- Az irodalmi anyagokat igényesen állítja össze, felhasznál nyomtatott és nem nyomtatott, illetve digitális információforrásokat. Gyűjteménye legnagyobb részét a magyar népmesék és népi mondókák adják. Az életkori sajátosságokhoz igazodva teret enged a magyarság történelméhez kapcsolódó mondáknak, a klasszikus mellett a kortárs irodalmi műveknek is.
- Alkalmazza a differenciálás elvét, figyelembe veszi az adott gyermekcsoport sajátosságait, a csoport összetételét, az életkornak és a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő módszereket választ.
- Megteremt a mese befogadásához szükséges nyugodt, meghitt óvodai légkört, a csoportban kialakított mesehívó szokásokkal (meseszőnyeg, mesepárna, csengő, furulya, gyertyagyújtás). Tudatosan törekszik a gyermekek motiválására, aktivizálására.
- A napi tevékenységekbe tudatosan építi be a spontán helyzetekhez kötődő verselést, mondókázást a gyermekkel való érzelmi kapcsolat kiépítésére, személyiségük és kommunikációjuk fejlesztésére.

- A megfelelő környezettel hozzásegíti a gyermekeket az olvasási igény kialakulásához, esztétikai ízlésük formálódásához. Értékközvetítő tevékenysége tudatos a könyv iránti érdeklődés, a könyvhöz való pozitív viszony kialakításában. (pl: könyvtárlátogatás).
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal telt légkört alakít ki az önálló verselés és mesélés lehetőségét felkínálva, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.
- Tudatosan ösztönzi a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját a dramatizálás és bábozás feltételeinek megteremtésével.
- Együttműködést, közösségi kapcsolatokat és érzelmeket erősítő helyzeteket teremt a felkínált mesefeldolgozással, bábozással, dramatikus játékkal.
- Egyéni képességekhez viszonyítva folyamatosan értékeli a gyermekek önálló megnyilvánulását, törekszik a pozitív visszajelzésekre, mellyel elősegíti a gyermek fejlődését, egészséges énképének alakítását.
- Az óvodás gyermekek életkori sajátosságaira építve a kiválasztott mesét több napon keresztül meséli a gyerekeknek, akik a megismert mesét játékaikban megjeleníthetik bábjátékként, dramatizálás formájában.
- A megismert mesék illusztrációit hívóképként elhelyezve a mesesarokban, segíti a gyermekek érzelmi kötődését és fejleszti emlékezetüket.
- A drámajátékot felhasználja a csoportjában felmerülő konfliktusok hatékony kezelésére, helyes magatartási szokások kialakításához, egyéni bánásmód megvalósításához.
- Együttműködik a szülőkkel, tájékoztatja őket az aktuális irodalmi művekről (a tanult vers a faliújságon megjelenik)

Fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- kialakul a gyermekekben az irodalomhoz fűződő pozitív viszony. Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak,
- a verseket, mondókákat szívesen ismételtetik, játékaikban alkalmazzák,

- a folytatásos mesék, történetek szálait össze tudják kötni,
- várják, igénylik a mesehallgatást, képesek a belső képalkotásra,
- egyénileg is vállalkoznak a mesék, versek és mondókák bemutatására,
- gondosan bánnak a könyvekkel.

Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

A zenei nevelés a legkomplexebb tevékenység, a zene hatása kihat az egész személyiségre. A gyermek a zene hatására érzelmileg kiegyensúlyozottabbá válik. Kodály Zoltán zenepedagógiájának alapelveit követjük, melynek alapgondolata, hogy a zene, akár a nyelv, egyetemes kultúrkincs, amelyhez zenei anyanyelvünk: az énekes és a hangszeres népzene, a gyermekjátékok és népszokások megismerésén át vezet az út. A megismerés középpontjában az énekes gyakorlat áll, melyhez szervesen kapcsolódik a zenehallgatás és a kreatív tulajdonságok kiművelése. Az éneklési készség alakulása óvodában a gyermek utánzási vágyán alapszik. Az óvodapedagógus gyakori énekléssel kelti fel a gyermekek érdeklődését, akik fogékonyságuk, kedvük szerint kapcsolódnak be az éneklésbe. Az IKT eszközök használatát az óvodai csoportban a gyermekek érdeklődése, kíváncsisága alapozza meg.

A tanult dalok, dalosjátékok hívóképeken megjelennek a csoportszobában.

Célunk:

- Az éneklés, énekes játék örömeinek megéreztetése.
- Megismertetni és megszerettetni a gyermekkel az értékes zenét, a jó előadást, hogy azon keresztül formálódjon a gyermekek zenei ízlése, esztétikai fogékonysága.
- A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket.
- Gyermekdalok éneklése közben fejlődjön hallása, éneklési készsége, tanuljon meg tisztán énekelni, alakuljon ki ritmusérzéke, harmonikus szép mozgása.

- A zene az önkifejezés eszközévé válik azáltal, hogy ki tudja fejezni saját magát, érzéseit, jókedvét, szomorúságát, örömeit a dal, a zene, a hangok által.

Valljuk, hogy minden nemzet zenei nevelésének a saját néphagyományából kell kiindulnia, amely az óvodai nevelés komplex részeként beépül ünnepeinkbe, hétköznapijainkba. Óvodánk sajátossága a hagyományápolás, a népszokások megismertetése. Ezek a tevékenységek, ünnepek a közös élmény erejével hatnak a gyermekekre, erősítik a közösséghez tartozás érzését. A népszokások jelentős része a naptári évhez fűződik, követik az évszakok változását, a természet örök körforgását. Így alakultak ki a naptári évtől elválaszthatatlan ünnepek, a „Jeles napok” hagyományai óvodánkban.

Az óvodában először a népi játékok jelennek meg: ölbeli játékok, mondókák, énekes játékok. Az énekes játékok magukban hordozzák a tánc előkészítő szerepét, hiszen általuk tanulják meg a saját testüket irányítani, eligazodni a térben először egyedül, majd csoportosan illetve párban. Mindig öröm a gyermek számára, ha zenére mozoghat. Minél több alkalma van erre, annál ügyesebb, magabiztosabb, kreatívabb lesz. A tánc bármikor megjelenhet:

- szabad játék közben,
- tervszerűen végzett énekes tevékenységek során,
- néptánc foglalkozásokon
- táncmulatságokon (farsang)

Minden kínálkozó alkalmat kihasználunk az egyéni, illetve csoportos énekléshez. A zenei tevékenységek során gyakorolják a résztvevők az együttműködés különböző formáit. Megfelelő színteret ad a kulturális kompetenciák megalapozásához, ahol a hagyományos népi-és európai kultúrák tiszteletére nevelés is megvalósul.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelésében a hallási figyelem és észlelés fejlesztése, dalos játékokban fejleszti a koncentrációt, finomítja a gyerekek hallási érzékelését.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a tevékenység területén:

- a nyelvi képességek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei képességfejlesztő

játékokkal, a mozgással kapcsolatos szókészlet megismerésével

- a mondókák, dalok ismételtetése segíti a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését.
- a mondókák, dalok szövegének hanglejtése, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása megéretteti a nyelv kifejezőerejét, szépségét,
- az éneklési készség fejlesztését szolgáló hangutánzó szavak éneklése segíti a magán- és mássalhangzók pontos kiejtését, kiejtését,
- a sokféle énekes játék alkalmat ad a szókincs bővítésére.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Rendelkezzen az óvodai ének-zene, énekes játék, gyermektánc tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez szükséges ismeretekkel.
- Ismerje a tevékenységek szervezéséhez szükséges módszertani eljárásokat a tevékenységekben megvalósuló tanulás területén.
- Fokozatosan, folyamatosan a gyerekek egyéni adottságait és képességeit figyelembe véve végezze zenei nevelőmunkáját.
- A tevékenységhez a gyermekeknek a hét bármely napján biztosítson lehetőséget az énekes játékokra, zenehallgatásra, táncra, a gyermekek mozgásfejlesztésére.
- Az ének-zene anyagokat igényesen állítsa össze, használjon nyomtatott és digitális információforrásokat.
- Alkalmazza a differenciálás elvét, vegye figyelembe az adott gyermekcsoport sajátosságait, a csoport összetételét, az életkornak és a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő módszereket válasszon.
- Segítse elő a csoportban a közösségi szokások, társas kapcsolatok, az együttműködési képességek fejlődését.

- Törekedjen az igényesen válogatott, a gyermekek részére összeállított éves anyagban a népi játékok és a kortárművészeti alkotások megismertetésére.
- A dalanyagok, a játékok kiválasztásakor tartsa szem előtt az eltérő fejlődési ütemet. Kiemelten kísérje figyelemmel az egyes gyermekek zenei fejlődését.
- Keltse fel a zenei érdeklődést népi mondókákkal, énekléssel, énekes játékokkal, amelyekkel a gyermekek szülőföldhöz való pozitív viszonyát erősíti.
- Tudatosan törekedjen a gyermekek motiválására, aktivizálására.
- A gyermekek hibáit, tévedéseit mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezelje, az egyéni megértést elősegítő módon reagáljon rájuk.
- A gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére és autonómiájuk kibontakoztatására törekedjen, a testi és motoros képességek fejlesztésénél az egyéni bánásmód megvalósításával.
- Megfelelően alkalmazza a nagymozgások, egyensúlyérzék, finommotorika, szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztését, a térérzék, a testséma, a test koordinációjának, személyi zónájának kialakításával, az oldaliság (lateralitás) fejlesztését, a dominancia erősítését.
- Játékba integrált tanulási formaként alkalmazza a zenei készségfejlesztéseket.
- A gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével, változatos tevékenységek biztosításával alkalmazza a ritmusérzék és a hallási figyelem fejlesztését.
- Támogassa a tehetségjeleket mutató gyermekek kibontakozási lehetőségeit.
- A tevékenység során alkalmanként a témakörökhöz igazodva biztosítsa az IKT eszközök használatát.

Fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Élvezettel, a magyar beszéd ritmusának megfelelően mondanak mondókákat. Érzik és kifejezik egyenletes lüktetéssel a mondóka, dal ritmusát.
- A gyermekek szeretnek énekelni, mondókázni, körjátékot játszani.

- Vannak kedvenc énekeik, mondókáik, játékaik, táncaik.
- Tudnak élvezettel, irányítás nélkül, spontán játszani néhány dalosjátékot.
- Képesek a dalok rövidebb-hosszabb egységeivel a dallambújtatásra.
- Visszaénekelnek dallammotívumokat, visszatapsolnak ritmusmotívumokat, érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- A tárgyak és környezet zöreijhangját meg tudják különböztetni.
- Felismerik néhány hangszer hangját.
- A gyermekek gátlások nélkül tudnak egyedül énekelni, az éneklés a mindennapokban (születésnap, udvari játék, kirándulás, ünnepek alkalmával) megjelenik tevékenységükben.
- A zenehallgatásnál figyelmesen végighallgatják az élő zenét, az óvodapedagógus énekét, a hangszeres előadást, műzenei szemelvényeket.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A vizuális tevékenység összetett, sokrétű, komplex nevelési terület. Magába foglalja a rajzolást, mintázást, építést, festést, konstruálást, kézimunkát, modellezést, az esztétikus környezetalakítást, a népművészeti elemekkel és műalkotásokkal való ismerkedést. A tevékenység örömét tarjuk fontosnak, ezért a rajzolási igény kialakítására törekszünk. Számunkra fontos, hogy a gyermek önmaga találja ki és valósítsa meg elképzeléseit, csak akkor nyújtunk ehhez segítséget, ha ezt a gyermek igényli. Az átélt élmények és a természet látványának felelevenítésével felkeltjük a gyermekek tevékenységi vágyát. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül, alkotókedvét nem szoríthatjuk szűk időkeretbe. A hét minden napja szükséges ahhoz, hogy a gyermek a tevékenység gazdagságáért, sokszínűségéért, önmaga belső látásmódja kifejezéséért vegyen részt a tevékenységben. A mikrocsoportos foglalkozások beépülnek a játékidőbe, gyakran ezekből alakulnak ki a - több műveltségi területet is átfogó - komplex tevékenységek. Minden csoportszobában szekrényt, polcot, megfelelő helyet biztosítunk a barkácsoláshoz szükséges eszközökkel, anyagokkal, melyhez a gyermek bármikor hozzáférhet. Az IKT eszközök használatát

az óvodai csoportban a gyermekek érdeklődése, kíváncsisága alapozza meg. A csoportszobákban illetve az öltözőkben lévő *mini- galéria* a gyermekek alkotásait mutatja be.

Célunk:

- A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése. Tér, forma, színeképzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, igényességük alakítása.
- A gyermekek ízlésének, alkotó-befogadóképességének, fantáziájának, kreativitásának kibontakoztatása és esztétikai nevelése.
- A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, kézimunka, az ábrázolás különböző fajtáihoz, a műalkotásokhoz, a népművészeti elemekhez, az esztétikus tárgyi környezethez való pozitív viszony kialakítása.
- A gyermekek tér- forma- színlátásának, szem-kéz koordinációjának, finommotorikájának, képi gondolkodásmódjának fejlesztése különböző eszközökkel, technikákkal.
- Örömmel végzett cselekvés és a szép iránti igény kialakítása.
- A gyerekek örömmel tevékenykedjenek és használják biztonsággal az eszközöket.
- Tudják értékelni saját és társaik munkáját.
- A gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatása, ezáltal az alkotói kedv erősítése, a tehetségjeleket mutató gyermekek támogatása.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlesztésénél az egyedi sajátosságához igazodó képesség-, és készségfejlesztő eszközök biztosítására törekszünk. Fontosnak tartjuk, hogy minden segítséget megkapjanak hátrányaik leküzdéséhez.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a tevékenység területén:

- Cselekvés és beszéd összekapcsolása: tevékenység közben a verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszédet fejlesztjük – megszólítás, kérdés, tudakozódás, szándéknyilvánítás, szükséges eszközök, anyagok megnevezése, különböző mondatfajták használata.

- Összekapcsoljuk a nevelés más területeivel: alkotás közben verselés, mondókázás, éneklés, zenehallgatás.
- Szókincsbővítés, beszédfejlesztés, az elkészült alkotásokról véleménynyilvánítás, gondolataik megfogalmazása. A kiállított munkákról meséljenek szüleiknek.

Óvodapedagógus feladatai:

- Tudatos, tervszerű felkészülés a tevékenységre.
- Biztosítsa a tevékenység feltételeit az előzetes élmény-, tapasztalatszerzési lehetőségek átgondolásával, megvalósításával.
- Törekedjen a megfelelő szervezeti formák kialakítására, ahol a gyermekek szabadon alkothatnak, az alkotáshoz szükséges eszközöket önállóan vehetik elő és használhatják (jó megvilágítású külön hely, az eszközök, anyagok a gyermekek számára elérhető magasságban vannak).
- A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységet mikrocsoportos formában szervezi 6-8 gyermek részére. A tevékenység közben figyeljen az egyéni szükségletekre, képességhez igazodva alkalmazza a differenciált segítségnyújtást.
- Érzelmi biztonságot, és alkotó légkört teremtsen, az alkotás örömeinek, szabadságának megőrzésével.
- Segítse elő a csoportban a közösségi szokások, társas kapcsolatok, az együttműködési képességek fejlődését.
- A tevékenység során alkalmanként a témakörökhöz igazodva biztosítsa az IKT eszközök – laptop, hangszóró - használatát. A hangulati feltételek megteremtéséhez motiváló eszközként, információfeldolgozáshoz alkalmazza az IKT eszközöket (pl. zene hallgatása festésnél, művészeti alkotások megtekintése).
- Párhuzamosan végezhető tevékenységeket kezdeményezzen a szabad alkotásra, (mesehallgatás-rajzolás).

- A csoportszobában rendezett kiállítások, illetve „Mini- Galéria” szervezésével biztosítson lehetőséget az önértékelésre, önellenőrzésre.
- Értékelését a pozitívumok kiemelésére építse, ezáltal a gyerekeket sikerélményhez juttassa, realitásával mintát adjon a gyermek önértékelésének kialakulásához.
- Értékközvetítő tevékenységében jelenjen meg az alkotás tisztelete, a tolerancia, az elfogadás, a gyerekek munkáit értéként kezelje.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- Szívesen és örömmel végeznek mindenféle alkotó tevékenységet.
- Finommotorikájuk olyan fejlettségi szintre jut, amely lehetővé teszi az írás elsajátítását.
- Megjelenítik élményeiket, a világról szerzett tapasztalataikat.
- Önállóan is tudják alkalmazni a különböző technikákat: hajtogatás, vágás, tépés, ragasztás, varrás.
- Készség szinten kezelik és használják az eszközöket (ceruza, ecset, olló...).
- Vizuális differenciálásuk során felismerik és megnevezik a képi elemeket.
- Képesek egyszerű formákat (ritmikus alakzatokat) létrehozni, folytatni, megismételni;
- Képesek megfelelő szem-kéz koordinációra pl: gyöngyfüzés - formákat vonal mentén vágni; - bizonyos manipulációs tevékenységekre pl: hajtogatás, varrás stb.
- Emberábrázolásukban a testrészek és érzékszervek megjelennek, az arányok megfelelőek.

Mozgás

A mozgás az óvodáskorú gyermek legtermészetesebb megnyilvánulási formája, a személyiség valamennyi szegmensét fejleszti. Sokrétű tevékenység- és feladatrendszere az egész óvodai életet átszövi. Óvodánkban biztosítjuk a rendszeres és sokoldalú mozgást, mozgásos játékokat, és délutánonként mozgásos szakköröket (néptánc, játékos torna) A mozgásos játékon keresztül a gyermek megtapasztalja önmagát, társait és az őt körülvevő világot, és információt szerez

környezetéről. A játékos mozgásokra teremben és/vagy szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján lehetőséget biztosítunk.

Célunk:

- A gyermek természetes mozgásának (járás, futás, ugrás, kúszás, csúszás, mászás, egyensúlyozás), testi képességének (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség) fejlesztése, játékos formában.
- A testedzés mellett a mozgás megszerettetése mozgásos játékokkal, a közös mozgás által kiváltott öröm átélésével.
- A gyermek számára a mindennapi egészségfejlesztő testmozgás váljék szokássá és legyen igénye rá.
- Az egészséges testi fejlesztés:
 - testi képességek, ellenállóképesség alakítása
 - térbeli, időbeli tájékozódás fejlesztése
 - egyensúlyérzék, ritmusérzék, motorikus képesség fejlesztése
 - mozgásműveltség, mozgáskoordináció fejlesztése, különösen a népi játékok által
 - rendszeres, aktív mozgáshoz szoktatás
 - egészséges életmódra való készségek, jártasságok alapozása
 - nagy-és finommozgások, fizikális erőnlét fejlesztése
- prevenció egészségmegóvás, tartásjavító mozgások gyakorlása.

Szem előtt tartjuk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni igényeit.

Szervezeti formák:

- **Irányított mozgásos tevékenység**
 - A tevékenység tartalmaát a tornaszoba vagy az óvoda udvarának teljes kihasználását figyelembe véve állítjuk össze.

- Heti egy alkalommal, 30-35 perces időkerettel szervezzük.
- A tevékenységben maximális lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Differenciált feladatadással segítjük, ügyelve arra, hogy a gyermekek a lehető legkevesebb várakozási idővel, folyamatosan mozoghassanak.
- Lehetőség szerint motivációs keretet (mese, ének) használunk, amely nemcsak arra jó, hogy a gyermek érdeklődését fenntartja a tevékenység alatt, hanem segíti tervezőmunkánkat is.
- Az új mozgások megtanítására egy-egy tevékenységen belül 5-6 percet fordítunk.
- A tevékenységhez a gyermekek kényelmes ruhába öltöznek át.
- Folyamatosan differenciálunk a gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve (egyéni bánásmód)
- **Mindennapos mozgás**
 - A mozgásfejlesztésre az óvodai nevelés mindennapján lehetőséget biztosítunk a csoportszobában vagy a szabadban.
 - Mozgásos tevékenységet naponta szervezünk, a délelőtti folyamán. A mozgás foglalkozásokon megismert gimnasztikai gyakorlatok, mozgásformák beiktatásával, kooperatív mozgásos játékokkal.
- **Spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenység**
 - Spontán mozgáslehetőséget biztosítunk a csoportban és az udvaron.
 - A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és délutáni udvari játék és séta során biztosítjuk.
 - A séták, kirándulások kiemelt szerepet kapnak a mozgásfejlesztésben. A gyaloglás fejleszti az állóképességet, ezért fontosnak tartjuk, hogy évente több alkalommal hátizsákos kirándulásra vigyük a gyermekeket a közeli határba. Hetente 1 alkalommal séta az óvoda környékén.

Az anyanyelvi nevelés feladatai a tevékenység területén:

- Utasítások adásakor ügyelünk a szavak megfelelő hangsúlyozására.

- Életkoruknak megfelelő tagolt, érthető, megfelelő tempóban beszélünk, ez segíti a gyermeket a feladatok megértésében.
- Szókincsfejlesztés: testséma kialakítása, testrészek nevei, mozgásformák megnevezése.
- Világos, konkrét pozitív értékeléssel a pozitív énkép kialakulását támogatjuk.
- Helyes légzéstechnikát gyakoroltatunk a tevékenység közben.

Óvodapedagógus feladatai:

- Alapos és korszerű ismeretekkel rendelkezzen az óvodai mozgástevékenységről, módszertani eljárásokról. Tájékozódjon az újabb eredményekről, használja ismereteit a tevékenységek szervezéséhez.
- A mozgástevékenység tervezésénél vegye figyelembe a gyermekek életkori sajátosságait és a csoportprofil.
- Biztosítsa a megfelelő eszközöket, mind a szabad játék, mind az irányított mozgásos tevékenységek alatt.
- Fokozottan figyeljen a balesetek elkerülésére.
- Terepmindennap lehetőséget a gyerekek mozgásos tapasztalatainak bővítésére, elegendő gyakorlásra, mozgáskészségük fejlesztésére.
- Minden gyermeket egyéni képességeinek megfelelően pozitív megerősítéssel értékeljen.
- Differenciált fejlesztéssel biztosítson lehetőséget az egyéni tempóban való fejlődéséhez.
- Mozgásfejlesztő játékok összeállításánál törekedjen a gyermeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok alkalmazására. *(Mindenki játszhat, senki nem esik ki végleg, nincs kirekesztés, nincs győztes vagy vesztes, nincs agresszió a játékban, nem valaki ellen, hanem valakivel játszik a gyermek).*
- A játékos mozgástevékenység során használja a műveltségterületek közötti kapcsolódási lehetőségeket, pl. motivációs keret (amely lehet az adott heti mese, vagy bármely más tevékenység témája).

- A tevékenység során teremtsen lehetőséget az IKT eszközök használatára, (pl. a mozgásos tevékenység végén nyugodt zene a lazításhoz, vagy lehetőség szerint zenére torna).
- Közösségfejlesztésként következetesen törekedjen a konfliktusok tudatos megelőzésére, a pozitív példák megerősítésével.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végén

- A gyermekek örömmel vesznek részt a mozgásos tevékenységekben, a mozgásos játékokban kitartóak.
- Nagymozgásuk, finommozgásuk, egyensúlyérzékük kialakult, mozgásuk összerendezett.
- Téri tájékozódásuk életkoruknak megfelelő, az irányokat megnevezik.
- Fizikai erőnlétük életkoruknak megfelelő.
- Képesek rendezetten, akadályokat kikerülve tempó-és irányváltoztatással futni.
- Képesek alkalmazkodni, társakra figyelni. Van önuralmuk, toleránsak, segítőkészek.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a közvetlen és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Fontosnak tartjuk a helyi hagyományok és néphagyományok őrzését, megéreztetni a közösséghez tartozás örömeit.

Célunk:

- A természet szépségeinek megláttatása, a természeti környezet megszerettetése, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, ok-okozati összefüggések észrevétele.

- A helyi hagyományok és szokások megszerettetése.
- Megismertetni szűkebb és tágabb környezetüket, amely majd a szülőföldhöz való kötődésük alapja lesz.
- Elősegíteni a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a társas kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- Környezettudatos magatartás kialakítása.
- Az óvoda dolgozói és a szülők környezettudatos szemléletének formálása. A városon kívüli kirándulások során, lehetőség szerint tömegközlekedés használata.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális igényeihez alkalmazkodva, a környezettel való pozitív kapcsolat erősítése a fő cél.

Környezetvédelem az óvodában

A környezetvédelem a környezettudatos magatartás megalapozása kiemelt feladatunk.

A gyermek érdeklődésére, aktivitására építve, közvetlen tapasztalatszerzéssel, illetve felnőtt közvetítésével valósul meg. A heti tervszerű tapasztalatszerzések mellett rendszeres tevékenységek segítik a környezettudatos magatartás megalapozását. Folyamatossága átszövi a nevelési évet, minden évszakban aktuális tevékenységet biztosít környezetünk megóvásához kapcsolódó játékos feladatok megvalósítására, bevonva közvetetten a családokat is. A játékos feladatok szervezésével a gyermekek közvetlen tapasztalatot szereznek környezetük megóvásáról, védéséről. A témaköröket a csoportok éves ütemtervében jelölik. Szervezését mindig egy csoport óvodapedagógus párosa vállalja, bevonva a többi csoportot. Célunk olyan értékek, ismeretek, magatartásformák és életviteli szokások közvetítése, melyek felkészítik a gyermekeket, hogyan óvhatják meg természetes és épített környezetünket.

A környezettudatos magatartás megalapozásának színterei

Nagy hangsúlyt fektetünk a környezettudatos magatartás megalapozására. A környezeti nevelés nem korlátozódik a csoporton belüli foglalkozásokra, hiszen áthatja az óvodai élet egészét.

- Természetközeli foglalkozások.

- Természeti ünnepek – hagyományörzés.
- Természetes, és mesterséges környezetben végzett megfigyelések.
- A megismerés módszerei: megfigyelések, vizsgálódások, mérések, modellezések.

Mindennapos témák a környezettudatosságra nevelésben: szelektív hulladékgyűjtés, szerves hulladék kezelése, ismerkedés a komposztálással, elemgyűjtés szabályai, (veszélyes hulladékok kezelése), újrafelhasználási lehetőségek, textilgyűjtés, termények részeinek felhasználása, levegőszennyezés, madáretető-itató kihelyezése.

- Séták alkalmával megfigyeltetjük a rombolás környezetkárosító hatását.
- Környezetvédelmi akciókba történő bekapcsolódás: Autómentes nap, Sulizsák program.
- A szülőkkel történő közös tevékenységek által a család környezethez való viszonyulását is formáljuk.
- Családokkal kapcsolattartás, együttműködés alakítása (tapasztalatszerzés a kerti munkákról, háziállatokról, foglalkozásokról).
- Az óvoda környezetének, udvarának alakítása évszakonként és folyamatosan: fák, bokrok, virágok ültetése, gondozása, lomb összetakarítása, hó lapátolása, magaságysok telepítése, gyógynövények, fűszernövények ültetése, komposztáló használata.
- Tavasszal szemétyűjtés szervezése a szülők bevonásával az óvoda udvarán, az óvoda környékén (a munkához eszközöket biztosítunk).

A környezet megismerésének témakörei

A témakörök csoportonként változnak, ezért részletesen nem kívánjuk azokat megjelölni.

Ajánlások:

- *Az óvoda új környezet a gyermek számára. Fontos annak megismerése, elfogadtatása és megszerettetése. A közvetlen környezet felfedezése, a gyermekre pozitívan hason, mert általa a gyermek hamarabb befogadja azt, kíváncsibbá, érdeklődőbbé válik, biztonságérzete hamarabb*

kialakul. A tágabb természeti, emberi, tárgyi környezet sokoldalú megismerése csak ezután történhet látogatásokkal és helyszíni megfigyelésekkel.

- Tapasztalatokat szereznek az *orvos, a védőnő, a betegellátás feladatairól, az egészséges táplálkozásról*, arról, hogy mit tehetünk egészségünk érdekében. Tudják megnevezni *testrészeiket*, tudják és gyakorolják önállóan tisztántartásukat, ismerik *érzékszerveiket*, funkcióikat, védelmét.

- A gyerekek megismerik a *közlekedési eszközöket*, az alapvető közlekedési és viselkedési *szabályokat*, melyeket gyakorolnak, alkalmaznak az óvodán kívül is. A biztonságos kerékpáros közlekedést gyakorolhatják kerékpártúrák során.

- A természeti környezet megismerésére leginkább az *évszakok* megfigyelésén keresztül kínálkozik lehetőség. Az élményszerző séták alkalmával megfigyelhető a természet szépsége, az évszakok színei, jelenségei, az *időjárás*, a *növények*, a közben gyűjtött termések, kavicsok, levelek fel is használhatók. Keressük az összefüggést az időjárás és az ember tevékenysége között. A szabadban és a természetsarokban lehetőség van ültetésre, rügyeztetésre, magvak csíráztatására, hajtztatására. A természeti élmények elmélyítését zenei, vers meseanyag, alkotások kapcsolásával segítjük elő.

- A környezetünkben lévő *háziállatokat* lehetőség szerint természetes lakóhelyükön figyeljük meg, vagy kirándulások alkalmával, /családi ház, vadaspark, állatkert / ahol a gyerekek megismerik életmódjukat, jellemzőiket, összehasonlítják az *állatok* környezetét. A gyerekek számára ismeretlen természeti környezetet képeken, természetfilmekben keresztül mutatjuk be.

- Folyamatosan, egyre táguló körökben megismerik a gyerekek *lakóhelyük*, városunk természeti jellegzetességeit, nevezetességeit. Ellátogatnak középületekbe, színházba, kiállítótermekbe, múzeumba, iskolába, építkezésekhez, vasútállomásra, stb. Megismerkednek a helyi sajátosságokkal, népi hagyományokkal, a tárgyi kultúra értékeivel, szokásaival, megtanulják ezek szeretetét, védelmét.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés és az anyanyelv kapcsolata

A környezet megismerésére nevelés és az anyanyelv kapcsolata igen sokrétű. Egyrészt az élmények, tapasztalatok felidézésével felébresztjük a gyerekek beszédkedvét, fejlesztjük beszédképességüket, másrészt a foglalkozások témáihoz kapcsolódó új kifejezések által gazdagítjuk szókincsüket. A természetben tett megfigyelések alkalmával rámutatva a természet szépségére,

változásaira, alakul beszédmegértő képességük, nyelvi kifejezőkészségük. A gyermekek érdeklődéséhez igazodva, kíváncsiságukat felébresztve ösztönözzük őket arra, hogy tapasztalataikat, élményeiket, gondolataikat érthetően, összefüggően fejezzék ki

Az óvodapedagógus feladatai:

- Alapos, átfogó és korszerű ismeretekkel rendelkezzen a külső világ tevékeny megismerése tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások felismerésére, megvalósítására.
- Biztosítson alkalmat, időt, helyet, eszközöket a gyermek számára a környezet tevékeny megismerésére, a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Használja a rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési eszközöket, digitális anyagokat és IKT eszközöket. Pl. képek, hangfelvételek (természet hangjai).
- Lehetőséget teremtsen az ismeretek bővítésére, tapasztalatszerzésre, önálló felfedezésre.
- Differenciált tevékenységek szervezésével összefüggések megláttatásával rendszerezze, fejlessze a gyermekek gondolkodási képességét.
- A kreativitás, az önkifejezés fejlesztésére törekedjen.
- A gyermek kora, fejlettsége alapján önálló feladatmegoldásra neveljen.
- A környezetvédelemre nevelés terén értékközvetítő tevékenysége tudatos. Kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel az óvoda minden dolgozójával a pozitív példamutatás érdekében.
- A csoportszobában kialakított élősarok lehetőséget teremt a közvetlen megtapasztalásra. /állat és növénygondozás/
- Nagyobb időtartamú séta a hét egy napján. időjárástól függően, ősszel-tavasszal.

Fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- A megfigyelt, megismert növényeket, állatokat, közlekedési eszközöket jellegzetes jegyei, tulajdonságai alapján a gyermek felismeri, segítséggel, majd önállóan tudja azokat csoportosítani, rendszerezni.
- Ismeri a közlekedés alapszabályait, megfelelő segítséggel gyakorolja a kulturált és szabályos közlekedést.
- Ismeri a négy évszak jellemzőit, a napszakokat.
- Segítséggel, majd később önállóan részt vesz a növények gondozásában, a természet értékeinek védelmében.
- Biztonságosan eligazodik közvetlen óvodai környezetében, ismeri a környék, lakóhelyünk nevezetességeit, ismeri lakcímét.
- Képes az általánosításra, következtetésekre, ok-okozati összefüggések felismerésére.
- Észreveszi a természetben rejlő szépséget, óvja, védi a környezetét.
- Ügyel környezete tisztaságára, tudja, miért fontos a környezetvédelem.
- Felismeri az egészségünkre, környezetünkre ártalmas anyagokat, tevékenységeket, illetve az ezek elleni védekezés néhány lehetőségét.
- Ismeri a legfontosabb ünnepeinkhez kapcsolódó hagyományokat, népszokásokat.
- Környezettudatos életmód kialakulása (pl. víztakarékosság, élőlények védelme, szelektív hulladékgyűjtés)

Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut a gyermek. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéloképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete. A gyermekek kapcsolatba kerülnek játékaik és egyéb tevékenységük során matematikai jellegű ismeretekkel. Ennek során fejlődnek képességeik, pozitív viszony alakul ki bennük a későbbi matematikához, melyben többször megélik a felfedezés, rátalálás, felismerés és tudás örömét. A gyermekek játékaik során

tapasztalatokat szereznek matematikai fogalmakról, viszonyokról, a különböző anyagok jellemzőiről, a tárgyak térbeli tulajdonságairól, megtanulnak tájékozódni a térben. A játékos feladatok megkönnyítik az óvoda-iskola átmenetet. A játéktevékenységeken keresztül eljutnak a különböző műveletek végzéséig, lehetőségük kínálkozik a válogatásra, összehasonlításra, becslésre, összemérésre, csoportosításra, számlálásra, sorbarendezésre. A kötetlenség fokozza a teljesítményt, nincs kudarcélmény, mert a problémahelyzeteket képes egyedül, illetve az óvodapedagógus indirekt segítségével megoldani.

Célunk:

- Speciális tartalmával, módszereivel, sajátos eszközeivel segítse a személyiség kibontakozását, az egyéni képességek fejlődését (érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás, konstruáló-ítélőképesség).
- A játék segítségével, sok-sok cselekvéssel, egyénileg, párban vagy mikrocsoportban gyűjtsenek tapasztalatokat.
- Olyan problémahelyzeteket hozunk létre, melyek gondolkodásra, megoldási lehetőségek keresésére ösztönzik a gyermekeket. Ehhez teremtünk alkalmat konstruktív- és felfedező játékokkal.
- A szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése, matematikai szemléletmód megalapozása.
- Ismereteiket tudják alkalmazni különböző játékfeladatok kapcsán, és maguk is keressenek lehetőséget gondolataik, ötleteik megvalósításához.

A matematikai tartalmú tapasztalatszerzés és anyanyelv kapcsolata:

A matematikai megismerés folyamatában a nyelvi fejlettség döntő fontosságú. A téri tapasztalatok szóbeli kifejezése, megerősítése, a téri irányokra vonatkozó névutók használata pozitívan visszahat a térészlelésre, a biztonságosabb tájékozódásra. A hallott kifejezések először beépülnek a gyermekek passzív szókincsébe, majd ugrásszerűen megnő aktív szókincsük, gazdagodik nyelvi kifejezőképességük. Ha matematikai tapasztalatszerzések alatt a cselekvéssort mindig megfelelő

beszéddel kísérjük, akkor indirekt módon tudatosítjuk az átélt tapasztalások és ezek nyelvi megfelelője közötti összefüggést.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Alapos, átfogó és korszerű ismeretekkel rendelkezzen a matematikai tartalmú tapasztalatok és ismeretek közvetítéséhez.
- Képes legyen a matematikai neveléshez szükséges készségek fejlesztését játékos cselekvés útján biztosítani.
- Különböző problémahelyzet teremtésével segítse a gyermekek értelmi képességének, kreativitásának problémamegoldó gondolkodásának fejlesztését.
- Biztosítja, hogy a gyermekek képesek legyenek az elemi matematikai kifejezések megismerésére és használatára.
- *Egyéni bánásmód megvalósításával alkalmazza a differenciálás elvét.*
- Az életkornak és a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő eszközökkel biztosítja a megértéshez szükséges képességek fejlesztését: az azonosítás, a megkülönböztetés, az összefüggések felismerése, állítások, kérdések, utasítások megértése. Logikai ítélőképesség, a konstruáló képességek fejlesztése, a kreativitás, a szabad alkotás lehetősége.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- Matematikai jellegű problémahelyzet esetén gondolataikat képesek megfogalmazni.
- Egymás állításainak igazságát megítélik, megbeszélik, esetenként javítják saját tévedéseiket.
- Képesek jól ismert tulajdonságok szerint válogatás folytatására, kiegészítésére, saját szempontú válogatás, sorbarendezés végzésére.
- Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat.
- Elő tudnak állítani különféle elemekből, különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet.

- Tárgyakat meg tudnak számlálni 10-ig.
- Képesek különböző geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni, egyszerű tulajdonságokat meg is nevezni.
- A térben tudnak tájékozódni, irányokat megkülönböztetni.
- Értik és követni tudják az irányokat, illetve helyeket kifejező névutókat.

Munkajellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység. Fontos akarati tulajdonságokat fejleszt, mint a kitartás, felelősségérzet, fegyelmezettség. A munkában a gyerekek sokrétű tapasztalatot szereznek a környezetről, az anyagok tulajdonságairól az eszközök használatáról.

Célunk:

- A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok alakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességtudatát, kitartását.
- Az önálló és önkéntes munkavégzéssel éljék át a munka örömét, az eredményért vállalt erőfeszítés nehézségeit, szívesen vállaljanak munkajellegű feladatokat, önmagukért, a közösségért.
- A munka eredményének megbecsülése és a munkálkodók elismerése tevékenységük során.
- Becsüljék meg mások munkáját, a közös tevékenység alatt tudjanak alkalmazkodni egymáshoz, pozitív viszony alakuljon ki bennük a munkához.
- A környezettudatos viselkedés megalapozása és formálása.
- A munkavégzéshez szükséges készségek, képességek, kompetenciák alakítása.
- Alakuljon ki önállóságuk, önértékelésük, önbizalmuk.

A gyermeki munka tartalma , munkafajták

Önkiszolgálás

A gyermekeknek saját személyükkel kapcsolatos munkája az étkezés, testápolás és öltözködés. Kiscsoportos korosztálynál fontosnak tartjuk a személyes bemutatást, a differenciált segítségnyújtást. Vegyes csoportjaink lehetőséget adnak arra, hogy előtérbe helyezzük az idősebb társak pozitív hatását.

- testápolás
- étkezés (terítés, kulturált étkezés, evőeszközök rendeltetésnek megfelelő használata)
- öltözködés (időjárásnak megfelelően)

Közösségért végzett tevékenységek

- **Naposság:**

A naposság közösségi megbízatás, nélkülözhetetlen a csoport életében. A gyermektől feladattudatot feltételez, a figyelem összpontosítását igényli. A feladatok nagy részét az étkezés körüli teendők ellátása jelenti. A naposok tevékenységét jelképezi a kötény, amely nemcsak a megbízatást és a feladatvállalást jelzi, hanem vonzóvá teszi a tevékenységet.

- naposi feladatok (esztétikus terítés, étkezés után a teríték leszedése)
- környezet rendjének helyreállítása, megőrzése (teremrendezés, játék elrakása, ágyazás, stb)

- **Egyéb munkák (növény- és állatgondozás)**

A tevékenység során a gyermekek a növények és állatok életfeltételeinek biztosításához járulnak hozzá. Az évszakoknak megfelelően részt vesznek a növények, állatok gondozásában, az udvar rendjének megőrzésében.

Alkalomszerű munkák

Része a mindennapi életnek (különböző eszközök előkészítése a foglalkozáshoz, csoportszoba dekorálása, szalvétahajtogatás, ceruzahegyezés stb).

- Egyéni megbízatások

- Ünnepek előtt a csoportok díszítése.
- Alkalmoszerűen ételkészítés, sütés: mézeskalács, gyümölcs-zöldség saláta.
- Ajándékokat készítenek szüleiknek és társaiknak különböző ünnepekre.

A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák:

- A hulladékot részben szelektíven gyűjtjük a csoportokban (papír-egyéb hulladék).
- Őszi falevelek takarítása az udvaron.
- Növények gondozása a csoportszobában és az udvaron.
- Állatok etetése (téli madáretetés, élősarok lakói: hal, csiga, teknős).

Az óvodapedagógus feladatai a munkára nevelés során:

- A munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítása (eszköz, idő, hely, nyugodt légkör) az életkoruknak megfelelő munkavégzésre és gyakorlásra.
- A folyamatos, önálló munka érdekében munkalehetőségek biztosítása, a munkaeszközök használatának megtanítása és azok hozzáférhetőségének biztosítása.
- Sikerélmény elérése a gyermekek teherbírásának, fejlettségi szintjének figyelembevételével, feladatadáskor érvényesüljön a differenciálás elve.
- A munka értékelése legyen folyamatos, konkrét, reális.
- A munkavégzés során a gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése.
- Lehetőséget teremteni az önálló és önkéntes munkavégzésre, amelyben átélhetik amunka örömét, az eredményért vállalt erőfeszítés szépségét és nehézségét, alakuljon ki bennük pozitív viszony a munkához.
- A munkavégzés közben a balesetvédelmi, higiénés szabályok betartásának szem előtt tartása.
- A gyermeket ráébressze a saját személye körüli teendők elvégzésének fontosságára.

- Támazkodjon a munka játékkal megegyező sajátosságaira, a szükségletek kielégítésének segítésére, az önállóságra nevelésre, felelősségre, kitartásra ösztönözzön
- Az együttműködési képesség fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladata az életkori sajátosságok figyelembevételével

Munkajellegű tevékenységek			
Önkiszolgáló munka	Óvodapedagógus feladatai	Gyermek feladatai	Sikerkritérium
Étkezés	A kulturált étkezés szokásának kialakítása az evőeszközök rendeltetés szerinti használatának elsajátíttatása Példamutatás	A terítés helyes sorrendjének elsajátítása. Esztétikus elhelyezés az asztalon	<u>Fejlődik:</u> egyensúlyérzék, szokás-szabályrendszer, térbeli tájékozódás önállóság
Öltözködés	Az öltözködés helyes sorrendjének kialakítása, az egyre nagyobb önállóságra ösztönzés dicsérettel	Helyes sorrend betartásával egyre önállóbban öltözik, vetkőzik, összehajtja ruháját, helyére rakja. Próbálkozik a cipőfűzőkötéssel, gombolással	Szokás-szabályrendszer, esztétikus megjelenés, <i>Fejlődik:</i> szem- kéz koordináció sikerélmény, tolerancia, türelem, fegyelem
Testápolás	A mosdóbeli tevékenységek helyes sorrendjének elsajátíttatása, differenciált segítségnyújtás	Önállóságra törekvés a testápolási teendőkben. Helyesen használja a fogmosáshoz	Tanul, sikerélmény, türelem, fegyelem, tolerancia

		szükséges eszközöket, tisztán tartja őket.	környezet rendjének megőrzése
Önkiszolgáló munka	Óvodapedagógus feladatai	Gyermek feladatai	Sikerkritérium
Naposi feladatok	Az alapvető készségek kialakítása, gyakorlása a terítés helyes sorrendjének bemutatása	Napaskötény használata, terítés, Étkezés végén leszedi az evőeszközöket, letörli az asztalt.	<i>Fejlődik:</i> térbeli tájékozódás, ismereteket szerez, matematikai képességek, esztétikai érzék
Mosdó-felelős	A mosdófelelős teendőinek ismertetése, ellenőrzése, dicsérrettel buzdítás	Kiosztja a fogkrémet, vigyáz a mosdó rendjére, feltörli a mosdót	<i>Fejlődik:</i> szem-kéz koordináció, sikerélmény, tolerancia, türelem, fegyelem.
Teremrendezés	A játékok kijelölt helyének ismertetése Elegendő idő biztosítása a feladat elvégzésére ellenőrzés, értékelés	Minden játékot a helyére rak, az asztalokhoz betolja a széket. Ellenőrzi a polcokon a rendet. Segít a terem átrendezésében	Szokás-szabályrendszer, esztétikus megjelenés, környezet rendjének megőrzése, kreativitás, térbeli tájékozódás
Foglalkozáshoz szükséges eszközök kiosztása	elegendő idő, az eszközök kiosztására, érthető feladatadás folyamatos ellenőrzés, ill. értékelés	A megbeszéltek alapján kiosztja társainak az eszközöket.	<i>Fejlődik:</i> matematikai képességek, felelősségérzet, önállóság, fegyelem, fegyelem
Teremdíszítés	Eszközök biztosítása a feladat elvégzéséhez,	Felnőtt segítségével alkalomhoz illő	Kreativitás, ismeretek szerzése,

	segítségadás dicséret, ösztönzés	díszek készítése, elhelyezése a teremben	<u>Fejlődik:</u> - érzékszervek - esztétikai érzék - finommotorika - térbeli tájékozódás
Egyéni megbízások	Differenciált feladatadás Az elvégzett munka ellenőrzése, értékelése	Óvodán belül üzenet továbbítása	Térbeli tájékozódás, sikerélmény, <u>Fejlődik:</u> önállóság, felelősségérzet
A foglalkozáshoz használt eszközök tisztítása	szervezés, dicséret, magyarázat, irányítás, megbeszélés, ellenőrzés, értékelés	A foglalkozáshoz használt eszközök tisztításában részt vesz.	Kreativitás, ismeretek szerzése, <u>Fejlődik:</u> érezékszervek, önállóság, fegyelem, figyelem, felelősség
Szalvétahajtogatás, ceruzahegyezés, szalvéta és zsebkendőtartó feltöltése	eszközök biztosítása technika bemutatása, magyarázat, irányítás, ellenőrzés, értékelés, dicséret	Segít: ceruza hegyezésében, szalvéták hajtogatásában. Észreveszi, és alkalmanként feltölti a tartókat.	<u>Fejlődik:</u> finommotorika, esztétikai érzék, szem- kéz koordináció, önállóság, feladattudat
Játékok javítása	A gyermekekkel közösen javítja meg az elromlott játékokat, mesekönyveket. Magyarázat, beszélgetés.	Észreveszi és jelzi az elromlott és javításra szoruló játékokat. Segít a javításukban.	<u>Fejlődik:</u> kézügyesség, esztétikai nevelés, önállóság, figyelem, felelősség.

			Ismeretszerzési lehetőség
Ünnepi készülődés / sütés, díszítés/	A munka megtervezése, irányítása eszközök előkészítése a tevékenység folyamatos ellenőrzése, értékelése	Segít az eszközök előkészítésében, az elkészítésben	<u>Fejlődik:</u> kézügyesség, esztétikai nevelés, önállóság figyelem, felelősségérzet, kreativitás
Udvari játékok előkészítése és elrakása	megbeszélés, dicséret, ellenőrzés, irányítás, értékelés	Az udvari játékok előkészítésében és elrakásában szerepet vállal	<u>Fejlődik:</u> önállóság, felelősségérzet
Növény-és állatgondozás	Óvodapedagógus feladatai	Gyermek feladatai	Sikerkritérium
Kertgondozás, udvarrendezés, őszi - tavaszi munkák	eszközök biztosítása, szervezés. tervezés, segítségnyújtás, irányítás	Az évszaknak megfelelően segít az udvar és a kiskert rendezésében	Fejlődik: kreativitás, önállóság, fegyelem, figyelem, téri tájékozódás
Öntözés	Gyermekméretű eszközök biztosítása, tevőleges segítségnyújtás	A csoportszobában és a kertben lévő növények locsolásában segít	Kreativitás, önállóság, fegyelem, figyelem, szem- kéz koordináció
Természetsarok	A gyerekek figyelmének felhívása az évszaknak megfelelő termések gyűjtésére, ösztönzés dicsérettel	A csoportszobában található élősarokba terméseket hoz és ott elhelyezi őket.	Kreativitás, önállóság, fegyelem, figyelem, szem- kéz koordináció <u>Fejlődik:</u>

			érzékszervek, - ismeretszerzés
Gondoskodás az állatokról	eszközök biztosítása, szervezés, tervezés, segítségnyújtás, irányítás, motiválás, dicséret, ellenőrzés	Az élősarokban található állatokról, télen a madarokról gondoskodik, a felnőtt segítségével	Matematikai képességek, fegyelem, figyelem

A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A játékba integrált tanulási folyamatokban a belső motiváció és nem külső kényszer hatására vesznek részt a gyerekek egy sajátos megismerő folyamatban, kihasználva a tevékenységekben az önálló tapasztalatszerzés és gyakorlás lehetőségeit. Figyelünk azokra a tanköteles gyerekekre, akik önként nem kapcsolódnak be. Számukra fokozottan ösztönözzük a részvételt, hiszen nem maradhatnak ki rendszeresen a szervezett tapasztalatszerzésből. A csoportokban a fejlesztés az egyéni fejlettségre épül, melyben a gyermek fejlettségét saját egyedi fejlődéséhez viszonyítjuk. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz, vagy újat kezdenek.

Célunk:

- Az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése.

- A tanulást támogató környezet megteremtésével a gyermekek előzetes tapasztalataira építve, az ismeretek elsajátítása, készségek, jártasságok kialakítása, a gyermek képességeinek fejlesztése.
- Az óvodáskor végére a gyermek ismerje meg a környező világot.
- A gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A tanulást támogató környezet megteremtése.
- Kihhasználja a különböző tevékenységi formákban megvalósuló tanulási folyamatban a műveltségterületek közötti kapcsolódási lehetőségeket.
- Képes építeni a gyermekek előzetes tudására, tapasztalataira.
- A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési segédanyagokat, eszközöket, digitális anyagokat és eszközöket is ismeri, kritikusan, céljainak megfelelően használja.
- Fogalomhasználata pontos, a 3–7 éves korosztály fejlettségéhez igazodó, példaértékű.
- Fejleszti a gyermek értelmi képességét, érzékelését, észlelését, emlékezetét, képzeletét, akaratlagos figyelmét, képi-, cselekvő szemléletes, problémamegoldó gondolkodása mellett, elemi fogalmi gondolkodását, kialakítja feladattudatát, erősíti kreativitását.
- A módszereket az aktuális tevékenységi forma sajátosságainak, céljainak és a gyermekek fejlettségének megfelelően alkalmazza.
- Különböző problémahelyzet biztosításával elősegíti a problémamegoldó, önálló gondolkodás fejlődését.
- Törekszik arra, hogy minél több lehetőséget biztosítson a gyerekeknek ismereteik változatos körülmények közötti alkalmazására, tapasztalatszerzésre.

- Figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit. Szükség esetén rugalmasan változtat előzetes tervein.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal telt légkört alakít ki, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.
- A párhuzamosan végezhető tevékenységekhez biztosítja a megfelelő eszközöket és a szabad választás lehetőségét.
- Felismeri a gyermekek tanulási-, magatartási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.
- Csoportos tevékenységek esetén is figyel az egyéni szükségletekre, és a gyermekek egyéni igényeinek megfelelő módszerek, eljárások alkalmazására.
- Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.
- Pozitív megerősítéssel, dicsérettel ösztönözi a gyermekeket a kívánt viselkedés elsajátítására.
- A tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek alkalmasak az önellenőrzésre, az önértékelésre.
- Értékeléseivel, visszajelzéseivel a gyermekek fejlődését segíti.

Tanulási formák:

- utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás, viselkedéstanulás
- spontán, játékos tapasztalatszerzés
- cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés

- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- gyakorlati probléma- és feladatmegoldás
- kezdeményezett foglalkozásokon való tanulás

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A tanköteles gyermekek nagy többségben elérik az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Amennyiben mégsem, halasztott iskolakezdésre van lehetőség az Oktatási Hivatalhoz benyújtott kérelem alapján.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

- **A testileg egészségesen fejlődő** gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik mozgáskoordinációja és a finommotorikája. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- **A lelkiileg egészségesen fejlődő** gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartama, terjedelme.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Az óvodáskor végére a gyermekek **szociálisan is éretté** válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek egyre több

szabályhoz tud alkalmazkodni; feladattudata kialakulóban van, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja az egyre eredményesebb feladatmegértést és feladatmegoldást.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermeknél igyekszünk kialakítani az alkalmazkodókészséget, akaraterőt, önállóságra törekvést, együttműködést. Hisszük, hogy minden gyermeknek joga van megkülönböztetés nélkül nevelődni, egyenlő esélyt kapnia. Az óvodára hárul a feladat, hogy ingergazdag környezetet teremtsen, olyan hatékony módszereket alkalmazzon a nevelő-fejlesztő munkában melyek segítségével a hátrányok csökkenthetők.

Az iskolakezdés tekintetében a sajátos nevelési igényű, továbbá a beilleszkedési-tanulási-magatartási nehézséggel küzdő gyermekek esetében a szakértői véleményben foglaltak az irányadók.

Óvodánk programjai, hagyományai, ünnepei

Az ünnepek, hagyományok és programok jelentős események az óvoda életében. Az óvodai ünnepek és az évek során kialakított szokások (hagyományok) fontos szerepet töltenek be nevelőmunkánkban, hiszen ezek a közös élmény erejével hatnak a gyerekekre, erősítik a közösséget, értéket közvetítenek, meghatározzák a „mi óvodánk” képét.

Az egészséges életmódra nevelés kiemelkedő fontosságú mind két intézményben.

Napsugár Óvoda	Szivárvány Tagóvoda
<ul style="list-style-type: none"> • Szüret • Zene Világnapja • Egészség-hét, vitamin-nap • Meseszínház 	

- Takarítási Világnap
- Márton-nap
- Adventi készülődés
- Karácsonyi vásár
- Adventi koncert
- Mikulás
- Farsang
- Nemzeti ünnep: március 15.
- Húsvét

Környezetvédelmi programok és jeles napok:

- Víz Világnapja
- Föld Világnapja
- Állatok Világnapja
- Takarítási Világnap
- Madarak és fák napja
- Egészség-nap
- Autómentes nap
- Játéknapok
- Játzóház
- Okos-ovi
- Nyílt napok

- Csoportos teadélutánok
- Csoportkirándulások
- Gyermeknap
- Anyák napja
- Nagycsoportosok év végi kirándulása
- Tánc házi programok
- Évzáró ünnepség csoportonként
- Iskolába készülő gyerekek búcsúnapja

Eltérő programok

<ul style="list-style-type: none"> • Napsugár - napok (őszi és tavaszi) • Kidobó-bajnokság • Focibajnokság/Ovi-Olimpia • “Ismerd meg Aszódot” - helytörténeti vetélkedő 	<ul style="list-style-type: none"> • Családi sportnap • Tökfaragó délután • ”Mézes reggeli” program
---	--

A **jeles napok** segítségével a néphagyományok felelevenednek, óvodai programunkat színesítik, ezáltal a gyermekek ismeretei gazdagodnak, pozitív élményekhez jutnak. A néphagyományok feldolgozásával közösséget építünk és hazafiságra nevelünk. Kiválasztásuk, beépítésük az aktuális időszaknak megfelelően történik. (*Újévi köszöntő – Farsang – Kiszézés - Húsvéti ünnepkör – Májusfa-állítás- Szüret - Márton nap- Borbála nap - Lucázás – Betlehemezés*).

A témakörök folyamatosan bővíülhetnek, változhatnak.

témakörök:	Tartalma és feladata:
Zene Világnapja	Ismerkedés a hangszerekkel, közös éneklés öröme.

Mese Világnapja	Varázslatos hangulatban magyar népmeséket hallhatnak a gyerekek.
Szüret	Néphagyományok felelevenítése
Márton nap	Néphagyományok felelevenítése
Lucázás	Néphagyományok felelevenítése
Mikulás	Minden csoportban személyesen adja át a Mikulás a csomagokat a gyerekeknek
Betlehemezés	Néphagyományok felelevenítése
Adventi készülődés	Ünnepvárás. Adventi díszeket készítünk az óvoda díszítésére.
Farsang	Táncos mulatság, mókás versenyjátékok, jelmezes bemutató
Kiszézés	Néphagyományok felelevenítése.
Március 15.	Az életkori sajátosságoknak megfelelően az ünnephez tartozó jelképeket készítik a gyerekek. Ellátogatunk a Petőfi Múzeumba, az emlékműhöz
Húsvét	Az ünnepet megelőző időszakban folyamatosan készülünk (tojásfestéssel, díszítéssel, locsolóverssel).
Májusfa	Májusfa állítás az óvoda udvarán
Anyák napja	Édesanyák, Nagymamák köszöntése-személyes percek
Pünkösöd	Néphagyományok felelevenítése
A gyermekek születésnapja	Az egyik legkedvesebb és mindenkit személyesen érintő hagyomány a születésnapok megünneplése. Az ünneplés

	<p>csoportonként zajlik. A születésnapját ünneplő gyermeket verssel, dallal, jókívánságokkal köszöntjük, majd az ünnepeket a csoporttól jelképes ajándékot kap.</p>
--	---

Környezetvédelem

Folyamatossága átszövi a tanévet, minden évszakban aktuális tevékenységet biztosít a környezetünk megóvásához. A témaköröket a csoportok jelölik éves ütemtervükben.

Játékos feladatok szervezésével a gyermekek közvetlen tapasztalatot szereznek környezetük megóvására, megvédésére.

Olyan óvoda kialakítása a célunk, melyben kiemelkedő szerepet kap

- a természetes környezet harmóniájának megismertetése, tisztelete
- a pozitív életmód kialakításának ismerete
- a közös élményekre épülő közös tevékenységek gyakorlása
- a környezettudatos magatartás megalapozása

Környezetvédelmi projektek

Napsugár Óvoda	Szivárvány Tagóvoda
Autómentes nap	Autómentes nap
Állatok Világnapja	Állatok Világnapja
Takarítási Világnap	Takarítási Világnap
Téli madáretetés	Téli madáretetés
A Víz Világnapja	A Víz Világnapja
Föld napja	Föld napja

Fák, virágok napja	Madarak, fák napja
Sulizsák-program	Sulizsák-program

Korszerű pedagógiai módszerek intézményünkben

A csoportokban, csoportközi tevékenységekben megjelenő nevelési-oktatási módszereink hozzájárulnak a gyerekek aktivitási szintjének növeléséhez, a fenntartható fejlődés igényének kialakításához, így az óvoda izgalmas és interaktív környezetté válik számukra. Az innovatív módszerek beépítése a pedagógiai munkánkba, sokrétűen támogatja a gyermekek komplex fejlődését. Nevelőtestületünk elkötelezett az új, innovatív pedagógiai módszerek megismerésében és célszerű alkalmazásában.

A gyermekek a tevékenységek végzése során természetes módon spontán fejlődnek. Ez a spontán fejlődés teljes mértékben biztosított azáltal is, hogy időt hagyunk a gyermeknek a saját maga által indukált, gerjesztett, megvalósuló fejlődéshez. Nem siettetjük a fejlődést, fontosnak tartjuk, hogy a gyermek megérjen bizonyos feladatok, cselekvések, tevékenységek elvégzésére. Ugyanakkor határozottan állítjuk, hogy az óvodában nem csupán erről van szó. A 3-7 éves gyermekek az óvodapedagógus által tudatosan irányított fejlesztése a mindennapi óvodai gyakorlat szerves része. Ennek indirekt és direkt formái egyértelműen jelen vannak az óvodai nevelésben. Programunk esetében a kitűzött nevelési céloknak megfelelően nagyon is tudatosan befolyásoljuk a gyermeki tevékenységek irányát, helyét, tartalmát például azzal, milyen eszközöket, milyen nevelési tanulási tartalmakat, milyen komplex nevelési helyzeteket teremtünk a gyermekek számára. A tudatos fejlesztést erősíti az a tény is, hogy az óvodapedagógusnak kiemelt helyet biztosítunk a nevelés során, aki módszereinek szabad megválasztásával, ízlésével, beszédstílusával, egész megjelenésével hat a gyermekre. Minél jobb, szeretetteljesebb kapcsolatot képes kialakítani a gyermekkel, annál erősebb a hatás, amit kivált a gyermekből.

A tevékenységközpontú tapasztalati tanulás, nemcsak élményszerű, de célszerű is. Az ismeretek átadására, rendszerezésére, elmélyítésére egyaránt alkalmas, vagyis mindazt tudja, amit a hagyományos, ismeretszerző oktatástól elvárunk. A passzív befogadást felváltja a megismerő

tevékenység által történő tanulás, amely az aktivitáson és élményszerűségeken keresztül megteremti a tanuláshoz szükséges motivációs bázist is.

Az élménypedagógia egyes elemeit időnként beépítjük a mindennapjainkba, így a gyermek a közvetlen tapasztalásokon és aktív cselekvésén keresztül is tanul. A tervezett tevékenységek többsége nem csak szóban zajlik, hanem az akusztikus, vizuális, taktilis és mozgásos észlelést is bevonja az ismeretszerzési folyamatba.

Elsősorban a személyes készségek fejlesztését tűzzük ki célul, fejleszti az önismeretet, önértékelést, az egyéni felelősségvállalást és a szociális kompetenciákat.

Nyílt napok

Óvodai nyílt napokat szervezünk szülők és leendő szülők, gyermekeik részére. Ezekben a napokban betekintést nyerhetnek óvodánk életébe.

Formái:

- **Játszóházi délutánok**

Márciustól májusig, havonta 1 alkalommal lehetőség van arra, hogy a leendő óvodások és szüleik ismerkedjenek az intézménnyel és az ott dolgozó pedagógusokkal.

- **Csoportkirándulások és teadélutánok**

Közös élményszerzés, ezáltal a csoportkohézió erősítése. Szemléletformálás, kötetlen együttlét, kapcsolat mélyítése az óvoda és a család között.

- **Évzáró ünnepség csoportonként**

Óvodánk minden csoportja, külön-külön, verssel, kis műsorral köszönti a gyermekek szüleit, hozzátartozóit, vendégeket.

- **Óvodai búcsúzó nap**

Az iskolába készülő gyerekek búcsúznak az óvodától.

- **Kézműves délutánok**

Közös barkácsolás a szülőkkel és gyerekekkel egy-egy jeles nap alkalmából (töklámpás készítés, adventi barkácsolás).

- **Márton-nap**
- **Családi sportnap**

Együtműködés, kapcsolattartás

Az óvoda és a család kapcsolata, és a kapcsolattartás formái

Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve segíti a gyermekek nevelését, fejlesztését. A család és az óvoda között szimmetrikus kapcsolat van. A szülő tud legtöbbet a gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, ugyanakkor az óvodapedagógusnak van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, amely alapján hatékony segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. A korrekt, bizalmon alapuló nevelőpartneri együtműködés elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében. Ezért a kapcsolatfelvétel és -megtartás legmegfelelőbb módját családonként keressük meg. Jellemzője ennek a megértő, bizalmat közvetítő magatartás. A családdal kapcsolatos információkat diszkréten kezeljük.

Az óvoda körültekintően szervezze meg és szabályozza a szülőkkel közösen elfogadott együtműködés formáit, mely a folyamatos információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit, a gyermekek tehetséggondozásának jellemzőit és a fejlődés eredményeit hivatott közvetíteni.

A kapcsolattartás formái:

- **Szülői értekezlet** óvodakezdés előtt, majd a nevelési év folyamán 2 alkalommal, félévente.
- **Családlátogatás:** még az óvodába kerülés előtt vagy a befogadás időszakában nagyon hasznos, mert a gyermek szociokulturális környezete sok információt ad az óvodapedagógusnak a gyermek megismeréséhez. A családlátogatáson az óvodapedagógusok közreműködésével, segítségével kitölthető a gyermek anamnézise,

amely a személyes beszélgetéssel sokkal több információt ad a szülőnek és az óvodapedagógusnak egyaránt.

- **Az anyás befogadás** kiválóan alkalmas arra, hogy a szülő megismerje az óvodai életet, a gyermekek szokásait, az óvodapedagógusok, dajka néni személyiségét, és a környezet légkörét, amelyben a gyermekek élnek. Ugyanakkor, az óvodai szakemberek megismerhetik az anya és a gyermek kapcsolatát, kommunikációjukat, viselkedési- és reakálási jellemzőjüket.
- **A napi kapcsolattartás** elengedhetetlenül szükséges, hogy a szülő teljes mértékben tájékozott legyen a gyermekével történt napi **lényeges** eseményekről.
- **A szülő tájékoztatása gyermeke fejlődéséről** félévenként, fogadóóra keretében, egyéni megbeszélés, konzultáció.

A szülőkkel közösen szervezett rendezvények, ünnepek, kirándulások mind azt szolgálják, hogy igazi közösség alakuljon ki, a közös élmények gazdagítsák a gyermekek, szülők, pedagógusok mindennapi munkáját.

Szülői igény- és elégedettségi vizsgálatok: hasznos visszajelzést kapunk az óvoda működéséről és az óvoda pedagógiai munkájáról, az eredményeket elemezzük, azokat a következő időszakban beépítünk terveinkbe.

Óvodánk az alábbi intézményekkel, szolgáltatókkal tart fenn jól működő kapcsolatot:

-Aranykapu Bölcsőde

Az óvoda közvetlen partnere a bölcsőde. A gyermekeket óvodába lépés előtt ez az intézmény is nevelheti, ezért az átmenet zökkenőmentessé tétele érdekében olyan szakmai, tartalmi kapcsolatra törekszünk, amely egymás nevelőmunkáját segíti megismerni. A kapcsolattartás formái: látogatások, tapasztalatcserek.

-Csengey Gusztáv Általános Iskola és az Evangélikus Egyház Általános Iskolája

Törekszünk arra, hogy az általános iskolákkal közösen tartalmas szakmai kapcsolatot alakítsunk ki, hogy a gyermekek zavartalan iskolakezdését ezáltal is elősegítsük.

A kölcsönös érdeklődés segíti egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismerését, megértését.

A kapcsolattartás célja:

- egymás pedagógiai munkájának megismerése
- a pedagógiai munka összehangolása
- a jó együttműködés kialakítása
- óvodásaink fejlődésének utánkövetése

A kapcsolattartás formái:

látogatások, tapasztalatcserék, tájékoztatások a gyermekek egyéni fejlettségéről és a várható alkalmazkodási nehézségekről, egymás rendezvényein, ünnepein való részvétel.

-Gyermekorvos, védőnő

Az óvodában a gyermekek orvoshoz, védőnőhöz fűződő viszonyát pozitív attitűd megerősítésével támogatjuk, odafigyelünk az egészségügyi problémák tapintatos kezelésére. A gyermekek érdekeit szem előtt tartva, a hátrányok leküzdése érdekében a védőnővel, a gyermek- és ifjúságvédelmi szakemberekkel szoros együttműködést vállalunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű családok támogatásáért. Együttműködési megállapodás alapján rendszeresen tartjuk a kapcsolatot a gyermekorvossal és a védőnővel. Évente komplex szűrés keretében testsúly, magasság, hallás és látásvizsgálat történik.

-Aszód Város Önkormányzata

Fontosnak tartjuk, hogy az igazgató, mint a fenntartói kapcsolatért az óvoda részéről felelős személy, olyan pozitív kapcsolat kiépítésére és fenntartására törekedjen, amelynek alapja a korrekt együttműködés és a megfelelő információáramlás.

Kapcsolattartási formák: tájékoztatás az óvodát érintő kérdésekben, kölcsönös információáramlás, vezetői beszámoló; ismertető küldése óvodai eseményekről, rendezvényekre való meghívás.

- **Aszódi Integrált Kulturális Intézmény**

Kulturális programokon veszünk részt, a könyvtárba évente több alkalommal visszük óvodásainkat. Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda lépjen kapcsolatba a környezetében működő közművelődési intézményekkel: könyvtár, múzeum, művelődési ház. Az intézmények kínálatából úgy válogatunk, hogy az elősegítse a pedagógiai munka sokoldalú megvalósítását.

- Gyermekétkeztetési Intézmény

Alapfeladata az intézményi étkeztetés biztosítása, amelynek együttműködési megállapodás alapján tesz eleget.

- Kistérségi Gondozási Központ

Aktív kapcsolatot ápolunk az Idősek Napközöthonával: óvodásainkkal rendszeresen köszöntjük őket az Idősek napja alkalmából, műsorral kedveskedünk nekik Advent idején. Húsvét közeledtével közös program a tojásfa díszítés, tojáskeresés.

Óvodánk gyermekvédelmi felelősei állandó kapcsolatot tartanak a **Gyermekjóléti Szolgálattal**.

A kapcsolattartás formái: esetmegbeszélések, írásos beszámolók.

Szociális segítő az óvodában:

A szülők bizalommal fordulhatnak hozzá problémáikkal, akár családi illetve gyermeknevelési kérdésekben.

Segíti az óvodai nevelőmunkát: az óvodapedagógusokkal együttműködve, mikrocsoportos foglalkozások szervezésével támogatja a nehezen kezelhető gyermekek közösségbe való beilleszkedését.

-Pedagógiai Szakszolgálat

A szakszolgálat és az óvoda korrekt kapcsolata biztosítja, hogy – a szülőket is beleértve - megfelelő segítséget kapjunk a következő területeken: nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, óvodapszichológia, tehetséggondozás. A probléma típusától függően a törvényi előírások betartásával irányítjuk a szülőket, gyermekeket a szakszolgálathoz.

-Podmaniczky Alapfokú Művészeti Iskola

A zeneiskola növendékei és tanárai minden évben adventi időszakban ellátogatnak óvodánkba, adventi hangversennyel kedveskednek óvodásainknak. A pedagógusok évente két alkalommal aktív résztvevői a nyílt nap alkalmával megtartott táncház rendezvényünknek, továbbá zenepedagógiai foglalkozás megtartására kérjük a pedagógusokat.

-Egyházak

A köznevelési törvény értelmében a történelmi egyházakkal az óvoda feladata megszervezni a gyermekek hitéletének nevelését, amennyiben a szülő igényli. Ez számos kapcsolati feladatot ró az óvodára, hogy e tevékenységet elkülönítetten biztosítsa úgy, hogy az a mindennapi folyamatos nevelőmunkába zavartalanul beilleszthető legyen. Óvodánkban a szülők igény szerint választhatnak: evangélikus, katolikus, vagy református hitoktatást.

Speciális feladatok az óvodában

Logopédiai fejlesztés

Óvodánkban logopédiai foglalkozáson vesz részt minden olyan gyermek, akinek szüksége van rá a gyógypedagógus által megállapított szűrési szempontok alapján.

A fejlesztő feladatai:

- gyermekek logopédiai szűrése
- beszédhibák javítása
- konzultáció az érintett gyermekek pedagógusaival, a szülőkkel a fejlesztés eredményessége érdekében.

Beszédfejlesztésre azok az 5-7 éves gyermekek járnak, akiknél a beszéd korrekciójára az iskolai tanulmányok megkezdése előtt szükség van. Logopédiai munka elsődlegesen a tanköteles korú gyermekek körében folyik. A sikeres fejlesztés érdekében nagyon fontos az óvodapedagógussal és a családdal fenntartott szoros kapcsolat.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése az óvodánkban

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek:

- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek
- tehetségjeleket mutató gyermek,
- hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek
- sajátos nevelési igényű gyermek

Óvodánkban fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt azok az óvodások, akiknél egy vagy több képességterület fejletlensége elővetíti az iskolai tanulás várható nehézségét.

A tanulási zavar szűrését az MSSST szűrőeljárással végezzük. A módszer célja, hogy az 5-6 éves óvodás gyermekek vizsgálatánál feltárja a majdani tanulási zavarok kialakulásáért felelős részképességek hiányosságait, segítségével átfogó információhoz juthatunk a várható tanulási zavar előjeleiről. A rugalmas beiskolázás következtében a gyermekek lehetőséget kapnak a beiskolázás elhalasztására, a tanulási zavar korai felismerésével.

Az óvodapedagógusok fejlesztő munkáját kiegészíti a Pedagógiai Szakszolgálat által biztosított fejlesztőpedagógus, heti rendszeres foglalkozások keretében.

Az óvodáskorú gyermekek fejlődésbeli eltérései olykor szembetűnők. Az életkori szakaszok hasonló jelenségeket, fejlettséget eredményeznek, de a hasonlóság mögött gyakran eltérő szintek fedezhetők fel.

Tehetségjeleket mutató gyermek

Vannak gyermekek, akiknél már igen korán feltűnik, hogy adottságaik valamely területen az átlagosnál lényegesen jobbak és ehhez sokszor a kíváncsiságuk és az akaratuk szokatlan erőssége társul. A különleges tehetség megnyilvánulhat mozgásban, szociális képességekben, művészeti adottságokban vagy átlagon felüli intellektusban. Minden esetben szükség van a gyermeknek támogatásra, ösztönzésre, amely a továbbfejlesztést segíti.

A csoportban az óvodapedagógus által tehetségesnek vélt gyermekek szüleit tájékoztatjuk képességei kibontakoztatásának lehetőségeiről, hiszen a családdal való kapcsolattartás nélkül a gyermek fejlesztése elképzelhetetlen.

A tehetség a következő területeken mutatkozhat meg:

- rajzkészség
- zenei hallás, ritmusérzék, hangterjedelem
- természetismereti témakör
- matematikai képesség
- anyanyelvi, kommunikációs képesség
- testi ügyesség, tánc, harmonikus mozgás, versenysportra való alkalmasság

A tehetségígéretet mutató gyermekek is elsősorban a csoportjukban élik óvodás életüket. Elsődleges tevékenységük a játék. A játékeszközök megválasztásakor ezért fontos, hogy olyan játékok, eszközök, könyvek stb. is jelen legyenek a csoportban, melyek kielégítik az intellektuális kíváncsiságukat, érdeklődésüket, tudásvágyukat. A legváltozatosabb gondolkodást és kreativitást fejlesztő játékokat, a sakk, térbeli társasjátékok, logikai játékokat, atlaszokat, könyveket használjuk a mindennapokban. Mindennek helye van a csoportszobában (lehet ez akár gyermekek által készített játék is), amely a gyermekek kutató érdeklődését, kíváncsiságát és átlag feletti intellektusát fejleszti, előreviszi és a gazdagító programok anyagához is felhasználható.

Az időjárás függvényében tavasztól ősziig a gyermekekkel sok időt töltünk az udvaron. Udvarunkat úgy alakítottuk ki, hogy sokféle játékra legyen lehetőség (mozgásos, énekes, sport- és szerepjátékok, kézműves tevékenységek, természettudományos kísérletek, bábozás, dramatizálás, drámajátékok).

A gyermekek számára kidolgozott programok:

Az évszakok, jeles napok köré csoportosítható témakörök anyagát úgy állítjuk össze, hogy a differenciálás feladatait meg tudjuk valósítani. A felzárkóztatástól a tehetséggondozásig minden gyermek egyéni képességeihez igazítva tevékenykedhet a sokszínű és sokféle lehetőséget kínáló feladatokban.

Óvodán kívüli programok, lehetőségek felkutatása:

- élményszerző séták, kirándulások, programok,

- múzeumlátogatások,
- pályázatok felkutatása (pl. rajzversenyek),
- koncertek,
- színházlátogatás,
- nevelési időn túl biztosított óvodai szolgáltatások (néptánc, angol nyelv, gyermektorna, ovi-foci)

Óvodapedagógus feladatai:

- A kiemelkedő képességű gyermek erős oldalának kibontakoztatása, gyenge oldalának fejlesztése.
- Megfelelő szabadságot és ugyanakkor biztonságot nyújtó óvodai légkör biztosítása
- A gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotának figyelembevétele, ehhez igazítva a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit.
- Változatos tevékenységek felkínálásával segíteni a gyermekek érdeklődési irányának megismerését.
- Felismerni a tehetségjeleket, és a fejlődési lehetőségeket biztosítani az óvodai keretek között.
- Elfogadó, bátorító, ösztönző pedagógiai, módszertani hozzáállásával a gyermekek önbizalmát, pozitív és reális énképének kialakulását elősegíteni.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

Óvodapedagógus feladatai:

- Felismeri a gyermekek tanulási-, magatartási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.

- Az egyéni képességeik megismerése alapján alkalmazza az egyéni bánásmód lehetőségét, mint fejlesztési módszert.
- Figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal telt légkört alakít ki, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.
- A fejlődésben elmaradt gyermeket sikerélményhez juttatja. A sikerélménnyel a gátlásos gyermekeket is képes motiválni és cselekvésre ösztönözni.
- Különböző tevékenységekkel, eszközökkel megfelelő módszerekkel fejleszti a gyermek részképesség zavarát, hogy az a gyermek számára „játék” mindig újszerű, érdekes legyen, a gyermek azt ne unja meg.
- Inkluzív, befogadó szemlélet.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

Célunk:

A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességének kibontakoztatása a közösség által, a közösség normáinak érvényesítésével. Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. Segít elérni azt a szemléletünket, hogy minden óvodás gyermeknek esélye legyen a felzárkóztatásra, függetlenül nemétől, származásától, vagy anyagi helyzetétől.

Intézményünkben biztosítjuk a szegregációmentességet, az egyenlő bánásmód széleskörű érvényesülését. Hisszük, hogy minden egyes gyermeknek joga van megkülönböztetés nélkül nevelődnie, egyenlő esélyt kapnia minden területen.

Óvodapedagógus feladatai:

- Ne érje hátrányos megkülönböztetés a gyermeket, a családokat.

- Döntéseiben, intézkedéseiben a gyermekek mindenképp álló érdekeinek figyelembevétele legyen a legfontosabb.
- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése (fokozott odafigyelés).
- Minden gyermek részére biztosítsa a fejlődéshez szükséges feltételeket, a lehetőségeket a gyermeki képességek, tehetségek kibontakoztatásához, ahhoz, hogy szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél, vagy bármilyen más oknál fogva fennállnak.
- A gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatok kialakítása. Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek formálása, erősítése, társas kapcsolatok létrehozása érdekében.
- Bátorítsa a gyermeket, hogy pozitív énképe kialakulhasson. A bátortalan gyermekek nevelésekor minél többször örüljünk a kisebb előrelépéseknek, fejlődésnek.
- A gyermek viselkedéskultúráját fejlessze, szemlélete bizalomra épüljön, örüljön a gyermek sikereinek.
- Tílalom helyett adjon a gyermekeknek választási lehetőségeket, hogy önálló döntéseket hozhassanak, és változásra képessé váljanak.

Sajátos nevelési igényű gyermek

Cél: Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában megfogalmazottakkal összhangban, a folyamatosan biztosított speciális fejlesztés mellett a gyermekek életminőségének javítása, beilleszkedésük segítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését a csoporton kívül – a szakértői véleményben meghatározottak szerint – gyógypedagógusok látják el, akik megbízási szerződés keretében végzik munkájukat az intézményben.

Inkluzív, befogadó környezet kialakítására törekszünk, amely a másságot elfogadja, az elért eredményeket értékeli.

Törekszünk a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására: a nevelés hatására a sérülés arányában az SNI gyermeknél is ki kell alakulnia az alkalmazkodó készségnek, az akaraterőnek, az önállóságra törekvésnek, az együttműködésnek. Ennek érdekében a napirend során csak annyi segítséget kapjon a gyermek, hogy önállóan tudjon cselekedni.

Az óvodapedagógusok és nevelést segítő alkalmazottak befogadó magatartása modellértékű a gyermekközösség és szülői közösség számára is.

Az iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka

Ovi-suli foglalkozások

célja:

- Az óvoda – iskola átmenet megkönnyítését szolgáló program alkalmazása, melynek során a tanköteles gyermekek együtt és tervezett foglalkoztatása a cél.
- A gyermekek személyiségének hatékonyabb kibontakoztatása, egymás jobb megismerése, elfogadása, az új helyzetekhez, más pedagógushoz való alkalmazkodás elsajátítása.
- A különböző részképesség területén jelentkező eltérő fejlődés felfedezéséhez iránymutatás.

feladata:

- olyan tevékenységek felkínálása a gyermekek számára, melyek során az együtt felfedezés élménye, a játékos tapasztalatszerzés előtérbe kerül
- az élmény és tevékenységközpontú pedagógia pozitív hatásainak kiaknázása

Gyermekvédelem

Gyermekvédelmi munkánk célja

Óvodai gyermekvédelmi munkánk célja a prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetésében segítségnyújtás, együttműködés a különböző szakemberekkel. Minden gyermeknek legyen esélye a felzárkózásra, függetlenül nemétől, származásától vagy anyagi helyzetétől.

Elsődleges prevenció:

- A gyermekek fokozott védelme.
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, sajátos nevelési igényű gyermekek fokozott figyelemmel kísérése:
 - hátrányos helyzet csökkentése
 - veszélyeztetettség okainak feltárása, megoldási stratégiák alkalmazása
 - megfelelő fejlesztés biztosítása
- Veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- A gyermekek integrált, inkluzív szemléletű nevelésének biztosítása.
- Egyenlő bánásmód elvének megvalósítása.
- Szülőkkel való hatékony és asszertív kapcsolat kialakítása.

Másodlagos prevenció:

- A kistérségben szervezett továbbképzéseken, esetmegbeszéléseken való részvétel.
- Együttműködés a városi intézményekkel és a jelzőrendszeri tagokkal: gyermekjóléti szolgálat, pedagógiai szakszolgálat, védőnői szolgálat, gyermekorvos, gyámhivatal, bölcsőde, iskolák.
- Kapcsolattartás és együttműködés a városban működő egyházi karitatív szervezetekkel.
- Az óvodai szociális segítő szakemberrel való kapcsolattartás, együttműködés.
- Kapcsolattartás formái: családlátogatás, értekezlet, fogadóórák, esetmegbeszélések, kölcsönös tapasztalatcsere, konkrét jelzések megtétele.

Gyermekvédelmi feladatok:

Az óvoda személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása a gyermekek optimális fejlődésének érdekében, kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, valamint a BTMN gyermekek megfelelő ellátására.

- gyermeki jogok érvényesítése,
- a gyermekek és családi hátterük feltérképezése, szükség esetén személyre szabott segítség, problémamegoldási módszerek alkalmazása,
- a gyermekek egyéni képességeinek, fejlődési ütemének, szociokulturális hátterének megfelelő foglalkozások, fejlesztések biztosítása,
- hátrányos helyzet típusának felmérése, szükség esetén jelzés a megfelelő szervek felé,
- hátrányos helyzet csökkentése, a gyermekek felzárkóztatása, segítése,
- tehetségjeleket mutató gyermekek fejlesztése, támogatása,
- kapcsolattartás a szülőkkel: jó kapcsolat kialakítására törekvés; lehetőségek ismertetése, információk átadása, segítségnyújtás,
- tanköteles gyermekek szüleinek adekvát tájékoztatása lehetőségeikről, a törvényi szabályozás alapján,
- tanköteles gyermekek fejlődésének követése,
- lehetőség és igény szerint előadások, fórumok szervezése a szülők részére – együttműködve a szociális segítő szakemberrel (pl.: védőnői, gyermekorvosi, gyermekpszichológiai előadások, gyermeknevelési tanácsok) óvodai vagy csoportszinten,
- gyermekvédelmi tapasztalatok és a szakemberek tájékoztatója alapján a problémára utaló jelek fokozott figyelése, szorosan együttműködve az óvoda minden dolgozójával és a jelzőrendszeri tagokkal.

Az óvodapedagógus feladatai, kötelességei

- A gyermek személyiségének, emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása.
- A gyermek gondolati -, lelkiismereti- és vallásszabadsághoz való jogának tiszteletben tartása.
- Humánus, megértő, egyéni bánásmódra törekvés.
- A család gyermek iránti felelősségének erősítésének szorgalmazása, segítése.

- Közreműködés a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A család és a gyermek megismerése. Segítő, korrekt kapcsolat kialakítása a szülőkkel.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek figyelemmel kísérése. Észre kell vennie, ha a gyermek viselkedésében, kapcsolataiban látszólag indokolatlanul zavarok jelennek meg. Fel kell figyelnie a családban jelentkező problémákra, gondokra. Jeleznie kell az óvodai gyermekvédelmi felelősnek.
- Az igazolatlan hiányzások nyomkövetése, szükség esetén jelzés.
- A gyermekvédelmi felelősnek szükség esetén értesítenie kell a Gyermekjóléti Szolgálatot.
- A szegregációmentesség biztosítása, az egyenlő bánásmód széleskörű érvényesítése.
- Az óvoda által biztosított programokban megkülönböztetés nélkül minden gyermek részt vegyen.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

- képesség-kibontakoztató, integrációs felkészítés
- egyénre szabott, differenciált fejlesztés
- gyermekközpontú és családoorientált nevelés kialakítása
- szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése
- rendszeres óvodába járás biztosítása

A gyermekvédelmi felelős feladatai

- Irányítja a gyermekvédelmi munkát a vonatkozó jogszabályok és az éves munkaterv alapján.
- Tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi tevékenységről.
- Közreműködik a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival (védőnői szolgálat, gyermekorvos, pedagógiai szakszolgálat, gyermekjóléti szolgálat)
- Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvodapedagógusok között.
- Nyilvántartja a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.

- Feljegyzi a nyilvántartásban a gyermekekkel, illetve a családdal kapcsolatos intézkedéseket, és azok eredményességét a csoport óvónőivel egyeztetve.
- A szülők anyagi terheinek csökkentése érdekében tájékoztatás a lehetőségekről.
- Képviseli az intézményt a gyermekvédelmi konferenciákon, értekezleteken, esetmegbeszéléseken.

Belső és külső továbbképzések

A külső és belső továbbképzéseknek az óvoda nevelési céljainak és működtetésének szakmailag minél magasabb szintű megvalósítását kell szolgálniuk. Ezen kívül az óvodapedagógusok teljesítményértékelésekor feltárt fejlesztendő területekhez is kapcsolódniuk kell.

Kiemelt továbbképzések

Az óvodapedagógusok szakmai felkészültsége speciális, a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai értékeit közvetítő szakmai továbbképzéseken folyamatosan szélesedik.

Külső továbbképzések:

Törvényi alapja a nevelőtestület számára a pedagógusok továbbképzéséről, pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és egyéb kedvezményeiről szóló 277/1997.(XII.22.) kormányrendelet módosítása.

Az intézmény középtávú továbbképzési terve alapján készített évenkénti terve alapján vesznek részt a továbbképzéseken az óvodapedagógusok.

Belső továbbképzések:

- Nevelőtestületi értekezletek alkalmával szervezett, meghatározott téma alapján szervezve, illetve kerekasztal megbeszélések.
- Munkaközösségi keretben szervezett szakmai továbbképzések.
- Az óvodaigazgató belső vezetői ellenőrzési terve alapján végzett látogatások, illetve ezek megbeszélései, kiértékelései.

- Az óvodapedagógusok igény szerint,-előzetes egyeztetés alapján- hospitálhatnak egymás csoportjaiban.
- Külön figyelmet kapnak a dajka és pedagógiai asszisztens munkakörrel kapcsolatos belső továbbképzések, megbeszélések.

Törvényi háttér

- 18/2024. (IV.4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI- rendelet (EMMI r.)
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelvei
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról (költségvetési intézmények esetén) (Ávr.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet.
- 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- Oktatási Hivatal: Önértékelési kézikönyv óvodák számára

A pedagógiai program beválásának rendszere, a felülvizsgálat rendje

A Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

- jogszabály-változás
- alapító okirat módosítás
- intézményátszervezés
- a nevelőtestület kezdeményezése

Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program hatálya:

A Pedagógiai Program a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba.

A Pedagógiai Program nyilvánossága:

A pedagógiai program nyilvános dokumentum.

Legitimációs záradék

A pedagógiai programot a nevelőtestület bevonásával készítette:

.....

Nyiryné Gazdik Andrea Ph.
igazgató

Melléklet

A nevelőmunkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

HELYISÉGEK			
Az egyes helyiségek és az udvarjellemző adatait (alapterület, belmagasság, légköbméter, belső burkolat, megvilágítás stb.) a hatályos építészeti, egészségügyi, munkavédelmi és tűzvédelmi jogszabályok tartalmazzák			
Megnevezés	Jogszabálynak megfelel	Mennyiség /db	Megjegyzés
Csoportszoba	igen	10	
Tornaszoba, sportszertár	igen	2	
Játszóudvar	igen	3	
Vezetői iroda	igen	2	
Nevelői szoba	igen	2	
Orvosi szoba	igen	1	Tagóvodában nincs
Logopédiai szoba	igen	2	
Gyermeköltöző	igen	7	
Gyermekmosdó	igen	8	
Felnőtt öltöző	igen	2	
Tálalókonyha	igen	2	
Felnőtt mosdó	igen	8	
Sószoba	igen	1	Napsugár Óvoda
Raktár /játéktároló	igen	4	

		Az óvoda rendelkezik- e ezekkel az eszközökkel + illetve -	
Eszközök	Mennyiségi mutató	Szivárvány	Napsugár
Felszerelések		Óvoda	Óvoda
Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai			
Csoportszoba			
Óvodai fektető	Gyermekenként 1	+	+
Gyermekszék	Gyermekenként 1	+	+
Gyermekasztal	gy. létszám. figyelembevételével	+	+
Fényvédő függöny	ablakonként	+	+
Szőnyeg	csoportonként	+	+
Játéktartó szekrény	csoportonként	+	+
Fektető tároló	csoportonként	+	+
Élősarok állvány	csoportonként	+	+
Hőmérő	csoportonként	+	+
Óvodaped. asztal	csoportonként	+	+
Felnőtt szék	csoportonként	+	+
Eszköz elők. asztal	csoportonként	+	+
Textiltároló szekrény	csoportonként	+	+
Szeméttartó	csoportonként	+	+
Tornapad		+	+
Tornaszőnyeg		+	+
Bordásfal		+	+
Mászókészlet		+	+
Egyéni fejl.készl.		+	+

Kerti asztal		+	+
Kerti pad		+	+
Babaház		+	+
Udvari homokozó		+	+
Takaróháló	Homokozóként	+	+
Öltözőrekesz, fogas	Gy.létszámfigy.	+	+
Öltözőpad	Gy.létszámfigy.	+	+
Törölközőtartó	Gy.létszámfigy.	+	+
Falitükör	Helyiségenként	+	+
Hőmérő	Helyiségenként	+	+
Fogmosóeszköz-tartó		+	+
Nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök			
1. Játékok, eszközök			
Különbféle játékformák eszközei	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+
Mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő mozgásigényt kielégítő eszközök	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+
Ének, zene, énekes játékok eszközei	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+
Az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+

Értelmi képességeket és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+
Ábrázoló tevékenységet fejlesztő anyagok, eszközök	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+
A természeti-társadalmi környezet megismerését elősegítő eszközök	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+
Munka jellegű tevékenységek eszközei	Évenkénti állapot felmérés alapján pótolni kell	+	+